

Dept. de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació
Universitat de les Illes Balears

Número 4, març de 2017

dossier d'Actualitat

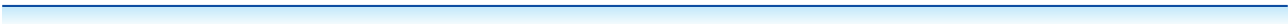
La millora de la formació inicial dels mestres

(segons el professorat
del grau d'educació primària de la UIB
i els mestres coordinadors
de les pràctiques)

Universitat
de les Illes Balears

Departament de
Pedagogia Aplicada i
Psicologia de l'Educació

Sumari

Resum	3
Finalitat de l'estudi	5
Mètode	7
Procediment	7
Participants	9
Criteris per valorar les mesures i les opinions dels participants	9
Criteris per a la determinació del nivell de consens	10
Criteris per determinar si hi ha diferències entre les opinions dels professors de la UIB i els coordinadors de les pràctiques als centres	10
Resultats	11
¿Quines són les mesures que els professors del GEP de la UIB (els coordinadors de les escoles i els professors de la UIB) valoren més per a la millora de la formació inicial dels mestres?	11
¿Què opina el professorat del GEP sobre l'alumnat que segueix aquests estudis?, ¿quines mesures en relació amb l'alumnat es creu que s'haurien de posar en marxa per a la millora de la formació inicial dels mestres de primària?, ¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens?, ¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?	12
¿Què opinen els professors del GEP sobre els professors que han de formar els futurs mestres?, ¿quines mesures sobre el professorat seria convenient prendre per a la millora del sistema?, ¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i ¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?	16
¿Què opina el professorat del grau d'Educació Primària sobre els plantejaments didàctics que s'adopten o que s'haurien d'adoptar en la formació inicial dels mestres de primària?, ¿quines opcions metodològiques seria convenient posar en marxa?, ¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i ¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?	19

¿Què opina el professorat del grau d'Educació Primària de la UIB sobre l'organització dels estudis?, ¿quines mesures creu que s'haurien de posar en marxa?, ¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i ¿en quines hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?	22
¿Què opina el professorat del grau d'Educació Primària sobre l'estructura del programa formatiu dels futurs mestres?, ¿què s'hauria de fer en relació amb l'estructura?, ¿en quines opinions i mesures hi ha consens? i ¿en quines hi ha diferències entre els dos grups?	25
¿Què opina el professorat sobre l'oferta i demanda d'estudis de GEP?, ¿hi ha una excessiva oferta i demanda?, ¿s'hauria de disminuir el nombre de places?, ¿en quines opinions hi ha consens? i ¿hi ha diferències en les opinions dels dos grups?	28
¿Què opina el professorat sobre el pla d'estudis del GEP?, ¿quines orientacions s'haurien de prendre per millorar-lo?, ¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i ¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?	30
¿Què opina el professorat del grau sobre el pràcticum?, ¿com s'hauria d'articular per millorar-lo?, ¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i ¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?	33
¿Què opina el professorat sobre el paper dels resultats dels estudis del GEP en el procés de provisió de places i sobre les fronteres entre la formació inicial i la permanent? i ¿opinen el mateix els coordinadors i els professors de la UIB?	36
¿Fins a quin punt hi ha consens entre els participants en relació amb les idees i mesures plantejades sobre la formació dels mestres?, ¿en quins dels àmbits i aspectes de la formació dels mestres hi ha més consens? i ¿en quins hi ha més divergències?	37
¿Fins a quin punt hi ha diferències entre les respostes dels professors de la UIB i dels coordinadors de les pràctiques?, ¿en quins dels àmbits i aspectes de la formació dels mestres hi ha més consens entre ambdós grups? i ¿en quins hi ha més divergències?	39
Referències	40

Resum

Amb aquest estudi, a partir d'un panel Delphi fet en tres rondes entre els professors de la UIB que imparteixen docència al grau d'Educació Primària (GEP) i els mestres coordinadors de les pràctiques dels centres escolars, es pretén destriar orientacions sobre com millorar el programa formatiu del GEP. Els participants (170 en la primera ronda, 129 en la segona i 149 en la tercera) plantejaren i valoraren un total de 84 ítems relacionats amb 8 àmbits de la formació inicial dels mestres: l'alumnat, el professorat, els plantejaments didàctics, l'organització dels estudis, l'estructura del programa formatiu, l'oferta i demanda d'aquests estudis, el pla d'estudis i, finalment, el pràcticum.

A partir de criteris fonamentats en les puntuacions mitjanes i les desviacions de les respostes, s'ha pogut determinar quines són les mesures de millora del GEP que s'haurien de posar en marxa i en quines hi ha consens entre els participants. Aquestes mesures consisteixen a:

- Establir criteris més selectius amb l'alumnat del GEP.

Aquesta és una de les mesures en què s'està més d'acord i en què es creu que es millorarien molt els estudis del GEP. I és que –segons els participants– el sistema actual d'accés no permet atreure els alumnes

més ben preparats, els quals inicien els estudis sense ser conscients de la complexitat de la tasca de mestre i de la necessitat d'una preparació molt alta. Entre els criteris de selecció de l'alumnat s'hauria de considerar el nivell de lectoescriptura, tant en castellà com en català, i un bon nivell de partida en matemàtiques. Ara bé, els criteris de selecció no s'haurien de fonamentar només en nivells de coneixement, també s'haurien de basar en factors de personalitat i motivació així com de capacitat per treballar en grup. D'altra banda, s'hauria de ser més exigent amb l'alumnat del grau.

- Establir criteris més selectius en relació amb el professorat.

Aquesta també seria una mesura que ajudaria molt a la millora del GEP. Per això els departaments de la UIB que aporten professors al GEP haurien de considerar la particularitat d'aquests estudis a l'hora d'assignar-hi professors, dels quals s'hauria de valorar més la pràctica docent i la intervenció o col·laboració amb centres educatius. Més encara, per fer classes al GEP, hauria de ser condició imprescindible col·laborar mitjançant recerques o projectes amb centres de primària.

- Mantenir el sistema actual introduint-hi itineraris de formació específica lligats a post-graus.

A partir de criteris fonamentats en les puntuacions mitjanes i les desviacions de les respostes, s'ha pogut determinar quines són les mesures de millora del GEP que s'haurien de posar en marxa

Pel que fa al model formatiu, hi ha consens amb l'actual i no es creu que el consecutiu sigui millor. També hi ha consens amb la durada dels estudis. Ara bé, s'hi haurien d'introduir itineraris de formació específica durant els estudis i, també, lligar les especialitats a formació de post-grau.

- Formar grups més reduïts.

Formar grups més reduïts seria una mesura organitzativa que milloraria molt el GEP. D'altra banda, caldria dur a terme una coordinació més adequada.

- Introduir canvis al pla d'estudis.

Pel que fa a les opcions metodològiques a l'hora de formar els futurs mestres, es valora molt la importància d'adoptar metodologies didàctiques innovadores

També es considera que milloraria molt el GEP la introducció de canvis al pla d'estudis, cercant una concordança més bona entre el programa formatiu de la UIB i el que passa a les escoles. En aquest sentit, caldrien més crèdits dedicats als coneixements didàctics i a la formació pràctica a les escoles i no accentuar tant els coneixements estrictament disciplinaris. La pràctica docent en contextos reals hauria de ser el punt de partida dels continguts de les assignatures.

- Introduir-hi metodologies didàctiques innovadores.

Pel que fa a les opcions metodològiques a l'hora de formar els futurs mestres, es valora molt la importància d'adoptar metodologies didàctiques innovadores.

- Dissenyar un pràcticum més exigent

El pràcticum hauria de ser més llarg i exigent i s'hauria d'establir un sistema d'acreditació molt estricte per determinar quins centres poden acollir alumnes en pràctiques. La valoració de les pràctiques s'hauria de fer amb criteris més clars.

D'altra banda, i a partir de l'obtenció del valor p entre les respostes dels professors de la UIB i la dels coordinadors de les pràctiques –mestres en actiu– s'ha pogut determinar fins a quin punt hi ha diferències entre els plantejaments d'ambdós grups. Així, s'observa que hi ha diferències en el 53% dels ítems valorats. Els àmbits de la formació dels mestres analitzats i amb els quals s'observen més diferències són el de l'oferta i demanda, el professorat, els plantejaments didàctics i el pla d'estudis. Tot seguit, s'assenyalen les diferències més destacables.

- Els professors de la UIB estan més d'acord amb la idea que hi ha una excessiva oferta formativa d'estudis del GEP que no pas els coordinadors.

També estan més d'acord amb la idea que hi ha un nombre excessiu d'estudiants d'aquest grau. Els professors de la UIB creuen més en els efectes positius de reduir el nombre de places de nou accés al GEP que no pas els coordinadors. Els professors de la UIB estan més d'acord a reduir l'oferta de places en els estudis del GEP que no pas els coordinadors.

- Els coordinadors són molt més partidaris de valorar, fins i tot d'exigir, que els formadors dels mestres tinguin ex-

periència docent a les aules de primària.

També són més partidaris d'establir un sistema que permeti que, periòdicament, el professorat del GEP pugui passar una temporada en escoles de primària o que els departaments de la UIB considerin la particularitat d'aquests estudis a l'hora d'assignar-hi professors.

- Els professors de la UIB són més partidaris de formar grups més reduïts i que tinguin més llibertat d'acció que no pas els coordinadors. Són menys partidaris, però, de reduir el nombre de professors que comparteixen matèria.
- Els coordinadors accentuen la visió pràctica i els coneixements pedagògics.
- Els coordinadors accentuen més la importància del pràcticum però són menys partidaris d'establir un sistema d'acreditació més estricte. Els coordinadors són més partidaris que les pràctiques s'iniciïn en el primer curs.
- Els professors de la UIB són més crítics amb l'alumnat i més partidaris de dur a terme mesures selectives que els mestres coordinadors de les pràctiques.

Finalitat de l'estudi

Amb aquest estudi es pretén destriar orientacions sobre com millorar el programa formatiu del grau d'Educació Primària (GEP) de la UIB a partir d'un panel Delphi. L'objectiu consisteix a conèixer l'opinió del professorat (professors i professores de la UIB i coordinadors i coordinadores de les pràctiques a les escoles) que participen en aquest programa sobre diversos àmbits i aspectes de la formació inicial dels mestres: el professorat, l'alumnat, els plantejaments didàctics que es fan o s'haurien de fer en el grau, l'organització, l'estructura, el pràcticum i, finalment, el contingut del pla d'estudis. D'altra banda, també es pretén determinar fins a quin punt hi ha consens en la manera d'entendre els aspectes considerats. Finalment, es vol determinar si els coordinadors de les pràctiques (que són mestres de primària en actiu) i els professors de la UIB coincideixen o divergeixen en l'apreciació de la formació inicial dels futurs mestres de primària.

El panel Delphi elaborat permet respondre a les qüestions següents:

1. ¿Quines són les mesures per a la millora de la formació inicial dels mestres que més valora el professorat del GEP de la UIB?
2. ¿Què opina aquest professorat sobre l'alumnat que segueix els estudis del GEP? ¿Quines mesures en relació amb l'alumnat s'haurien de posar en marxa per a la millora de la formació inicial dels mestres de primària? ¿En quines d'aquestes mesures hi ha consens? ¿En quines d'aquestes mesures s'observen diferències entre les respostes dels coordinadors de les escoles i el professorat de la UIB?
3. ¿Què opina sobre el professorat que ha de formar els futurs mestres? ¿Quines mesures sobre el professorat seria convenient prendre per a la millora del sistema? ¿En quines d'aquestes mesures hi ha consens? ¿Per a quines d'aquestes mesures hi ha diferències entre les respostes dels coordinadors i els professors de la UIB?
4. ¿Què opina el professorat sobre els plantejaments i les metodologies didàctiques que se segueixen en la formació inicial dels mestres de primària de la UIB? ¿Quines reformes/modificacions metodològiques seria convenient posar en marxa? ¿En quines d'aquestes opinions i mesures hi ha consens? ¿Hi ha diferències en les valoracions que fan els professors de la UIB i els coordinadors de les pràctiques?
5. ¿Què opina el professorat sobre l'organització dels estudis? ¿En quines opinions i mesures hi ha consens? ¿En quines apreciacions hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?
6. ¿Què opina el professorat sobre l'estructura del programa formatiu dels futurs mestres de primària? ¿Què seria convenient fer en relació amb l'estructura? ¿En quines d'aquestes mesures hi ha consens? ¿En quines hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?
7. ¿Què opina el professorat sobre l'oferta i demanda d'estudis de GEP? ¿Hi ha una oferta i demanda excessives? ¿S'hauria de

L'objectiu consisteix a conèixer l'opinió del professorat (professors i professores de la UIB i coordinadors i coordinadores de les pràctiques a les escoles) que participen en aquest programa sobre diversos àmbits i aspectes de la formació inicial dels mestres

disminuir el nombre de places? ¿En quines opinions hi ha consens? ¿Hi ha diferències en les opinions dels dos grups?

8. ¿Què opina el professorat sobre el pla d'estudis del GEP? ¿Quines orientacions s'haurien de prendre per millorar-lo? ¿En quines d'aquestes mesures hi ha consens? ¿En quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?

9. ¿Què opina el professorat sobre el pràcticum? ¿Com es podria millorar? ¿En quines d'aquestes

mesures hi ha consens? ¿En quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?

10. ¿Què opina el professorat sobre el paper dels resultats dels estudis del GEP en el procés de provisió de places? ¿I sobre les fronteres entre la formació inicial i la permanent? ¿Opinen el mateix els coordinadors i el professorat de la UIB?

11. ¿Fins a quin punt hi ha coincidència entre els participants en relació amb les idees i mesures

plantejades sobre la formació inicial dels mestres de primària? ¿En quins dels àmbits i aspectes de la formació dels mestres hi ha més consens? ¿En quins hi ha divergències?

12. ¿Fins a quin punt hi ha diferències entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors de les pràctiques? ¿En quins dels àmbits i aspectes de la formació dels mestres hi ha més consens entre ambdós grups? ¿En quins hi ha divergències?

Mètode

Procediment

Per donar resposta a les qüestions plantejades s'ha emprat el mètode Delphi, una tècnica que permet obtenir estimacions quantitatives a partir d'estratègies qualitatives. El Delphi consisteix en una comunicació grupal a distància en què els participants no tenen interacció directa cara a cara i que permet destriar i valorar la seva opinió sobre un tema i mostrar punts de consens i dissens. Els principis bàsics que regeixen la realització d'un estudi Delphi són (Dalkey i Helmer, 1963; Murray i Hammons, 1995; Landeta, 2002; Astigarraga, 2008):

1. És un procés iteratiu: consistent en la realització de rondes successives de consultes perquè els participants revisen les seves opinions.

2. Requereix retroalimentació: els experts reben les valoracions

de tots els participants abans de cada ronda per contrastar els seus criteris amb els de la resta del grup i oferir novament el seu judici.

3. Requereix anonimat per a les respostes individuals.

4. Té com a propòsit la construcció d'un consens: aquest és un acord general de grup a partir del processament estadístic de les diferències i coincidències entre les apreciacions individuals i les seves modificacions a través de les rondes.

El panel Delphi s'ha desenvolupat en tres rondes en què els participants emplenaren tres qüestionaris.

Primer qüestionari (Q1)

El primer qüestionari que es plantejà als participants estava

format per una àmplia sèrie de qüestions sobre:

1. La valoració de 19 mesures susceptibles de millorar els estudis de mestre de primària. Es presentava també un ítem obert en què es demanava assenyalar «altres possibles mesures que consideris que podrien millorar la formació inicial dels mestres de primària no incloses al qüestionari».

2. L'opinió sobre diversos aspectes¹ relacionats amb les característiques que té o hauria de tenir l'alumnat del GEP i sobre el sistema d'accés a aquests estudis.

3. L'opinió sobre diversos aspectes² relacionats amb el professorat que imparteix docència en el GEP.

4. L'opinió sobre l'estructura del sistema de formació del professorat actualment vigent³.

1. Els aspectes valorats foren: la capacitat del sistema actual per atreure per a la docència els més ben preparats; la bona o mala formació acadèmica a l'inici dels estudis; la bona o mala actitud per ser mestre; la conveniència d'establir criteris de selecció de l'alumnat que vol cursar els graus d'infantil o primària, i la bona o mala preparació dels alumnes per ser mestres una vegada acabat el grau. El qüestionari també presentava un ítem obert per recollir nous aspectes o comentaris sobre els assenyalats.

2. Els aspectes valorats foren: el fet d'exigir al professorat dels graus d'infantil i primària els mateixos requisits que a la resta del professorat universitari; la conveniència o no d'exigir haver treballat i estar treballant a primària o infantil per ser professors dels graus; la conveniència o no que als professors dels graus d'infantil i primària se'ls valori menys la recerca i les publicacions i més el coneixement i la pràctica docent, i el sentiment de pertinença als estudis i d'identificació amb els estudis per part dels professors dels graus. Al qüestionari també hi havia un ítem obert per recollir nous aspectes o comentaris sobre els presentats.

3. Els aspectes valorats foren: la durada dels estudis; l'existència o no d'una oferta excessiva d'estudis dels graus; la conveniència o no de reduir l'oferta de places de nou accés; l'excés o no del nombre d'estudiants que volen ser mestres; el model consecutiu o simultani; la conveniència que es facin més pràctiques a les escoles; la conveniència que el període de pràctiques sigui més llarg i exigent; la conveniència que les pràctiques depenguin de les escoles o de la professió, i la conveniència de fer les pràctiques només en determinats centres. El qüestionari també presentava un ítem obert per recollir nous aspectes o comentaris sobre els presentats.

5. L'opinió sobre aspectes relacionats amb la planificació i la pràctica didàctica de la formació dels mestres⁴.

Aquest primer qüestionari fou lliurat per correu electrònic el 9 d'octubre de 2015 a tots els professors de la UIB que feien docència al GEP (128 professors i professores d'onze departaments) i se'n va fer un recordatori el 22 del mateix mes. El lliurament i recordatori adreçats als coordinadors de pràctiques (157) es van fer els 13 i 23 d'octubre. La recepció de respostes al primer qüestionari es va tancar el dia 30 d'octubre, data en què l'havien emplenat 170 panelistes: 88 coordinadors de les pràctiques –és a dir: mestres de primària en actiu– i 79 professors de la UIB responsables de les assignatures o de les pràctiques. Tres participants no aportaren dades.

Les mesures i idees a valorar en el Q1 són fruit del debat sobre la formació inicial del professorat d'infantil i primària dut a terme l'any 2015 en el si del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació (Sureda i Oliver, 2015; Sureda, Oliver i Comas, 2016).

Segon qüestionari (Q2)

El segon qüestionari fou lliurat l'11 de febrer a tot el professorat de la UIB amb docència al GEP i se'n féu un recordatori el 25 del mateix mes. Els 18 i 19 de febrer

es va lliurar als coordinadors de les pràctiques.

Com el primer, aquest segon qüestionari estava format per una llarga sèrie de qüestions sobre la formació dels mestres que els participants havien de valorar i que es referien a:

1. Mesures generals susceptibles de millorar els estudis de mestre de primària.

Es presentaven nou ítems: els vuit que en la primera ronda no aconseguiren un índex elevat de consens⁵ més un de nou incorporat a partir de les respostes obertes del primer qüestionari.

2. Opinions sobre diversos aspectes relacionats amb les característiques que té o que hauria de tenir l'alumnat del grau d'Educació Primària.

Es presentaven dotze ítems: cinc que no obtingueren un índex elevat de consens en la primera ronda més set de nous suggerits pels participants.

3. Opinions sobre diversos aspectes relacionats amb el professorat que imparteix docència en el grau d'Educació Primària.

Es tornaven a presentar els cinc ítems que no havien obtingut un índex elevat de consens juntament amb tres de nous suggerits pels participants.

4. Opinions sobre l'estructura dels sistemes de formació del

professorat actualment vigent.

Es presentaven vuit ítems que no obtingueren un índex elevat de consens en el primer qüestionari més onze de nous.

5. Opinions sobre diversos aspectes relacionats amb la planificació i la pràctica didàctica de la formació de mestres.

Es presentaven dotze ítems: sis que no obtingueren un elevat índex de consens en el primer qüestionari i sis que foren proposats pels participants.

En el Q2 també es possibilitava plantejar comentaris o noves qüestions.

Tercer qüestionari (Q3)

El tercer qüestionari fou lliurat mitjançant correu electrònic el 26 d'abril, amb un recordatori, del 6 de maig, als professors de la UIB amb docència al GEP i als coordinadors de les pràctiques.

En la tercera ronda es presentaren per a una nova valoració els 21 ítems que al Q2 no obtingueren un índex elevat de consens i que, a més, només s'havien pogut valorar en una ocasió. D'aquests 21 ítems n'hi havia sis sobre aspectes relacionats amb les característiques que té o que hauria de tenir l'alumnat del GEP, dos sobre aspectes relacionats amb el professorat, set sobre aspectes relacionats amb el sistema de formació i, finalment,

4. Els aspectes valorats foren: la importància dels coneixements de les matèries, la relació entre matèries acadèmiques i professionals, la innovació, les guies docents, els contextos reals, el valor de les competències i el nivell d'exigència. El qüestionari també presentava un ítem obert per recollir aspectes nous o comentaris.

5. Com s'assenyala amb més detall a la pàgina 8, es va considerar que hi ha un «índex elevat de consens» en aquells ítems que satisfacien, a la vegada, les condicions següents: (mitjana < 2,6 o ≥ 3,6) + (desviació típica < 1,06).

sis relacionats amb els continguts i la planificació del grau.

En el conjunt dels tres qüestionaris s'han valorat 84 ítems, 28 dels quals foren proposats pels participants. Aquests ítems fan referència a vuit àmbits de la formació inicial dels mestres (vegeu la taula 1)

Àmbits o aspectes de la formació dels mestres amb què es relacionen els ítems	Nre. d'ítems
L'Alumnat del GEP	17
El professorat del GEP	10
Els plantejaments didàctics en l'àmbit del GEP	10
L'organització dels estudis del GEP	8
L'estructura del programa formatiu i oferta/demanda dels estudis del GEP	7
L'oferta i demanda dels estudis del GEP	4
El pla d'estudis dels GEP	12
El pràcticum en els estudis del GEP	13
Altres àmbits	3
TOTAL	84

Taula 1. Nombre d'ítems valorats i aspectes o àmbits de la formació dels mestres amb què es relacionen

Participants

Es va convidar a participar al Delphi tots els professors que en el curs 2015-16 impartien docència en el GEP a la UIB (128 docents adscrits a 11 departaments) i als coordinadors de les pràctiques dels centres (157). En la primera ronda hi va participar el 64,84% dels professors de la UIB i el 48,40% dels coordinadors. A la segona ronda hi van participar el 50% dels professors de la UIB i el 38,21% dels coordinadors. A la tercera ronda els percentatges foren del 61,71% dels professors de la UIB i el 42,95% dels coordinadors (vegeu la taula 2).

A la taula 2 es proporcionen les dades sobre el nombre de participants en cada ronda i a la taula 3 es proporcionen dades sobre els departaments en què estan inscrits els professors participants. Observau que en la primera ronda el 53,94% dels participants estaven adscrits als departaments de pedagogia. En la segona ronda aquest percentatge fou del 66,66% i en la darrera del 52,38%.

Ronda	Nre. de participants	Nombre per grups	Data
Primera	170	83 coordinadors 76 professors de la UIB 11 no ho especificaren	Octubre de 2015
Segona	129	64 coordinadors 60 professors de la UIB 5 no ho especificaren	Febrer de 2016
Tercera	149	79 coordinadors 64 professors de la UIB 6 no ho especificaren	Abril/maig de 2016

Taula 2. Nombre de participants en cada ronda

criteris per valorar les mesures i les opinions dels participants

En els qüestionaris es demanava, per una banda, que valoressin d'1 a 5 un conjunt de mesures per a la millora de la formació inicial dels mestres de primària i, per altra banda, el grau d'acord o desacord –també a partir d'una escala d'1 a 5– amb un grapat d'afirmacions relacionades amb aquesta formació. Per valorar les respostes i el grau de consens i dissens, s'han calculat els valors mitjans obtinguts per a cada

ítem. A partir d'aquests valors, s'han considerat mesures **molt importants** per a la millora del sistema les que obtingueren una mitjana igual o superior a 4, **mitjanament importants** les mesures amb mitjanes entre 3 i 3,9; **poc importants**, entre 2 i 3, i **gens importants**, entre 1 i 2.

D'altra banda, s'han considerat que són **idees amb les quals s'està molt d'acord** les que han obtingut una valoració mitjana igual o superior a 4; **mitjanament d'acord**, quan els ítems han obtingut una puntuació entre 3 i 3,9; **poc d'acord**, entre 2 i 3, i **gens d'acord**, quan la valo-

Departament	Nre. de professors	Nre. de professors que contestaren la primera ronda	Nre. de professors que contestaren la segona ronda	Nre. de professors que contestaren la tercera ronda	Mitjana de tres rondes	% del que contestaren
Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	44	30	26	22	26	59,09%
Ciències Històriques i Teoria de les Arts	3	2	1		1	33,33%
Filologia Catalana	11	5	2	7	4,6	
Filologia Espanyola, Moderna i Clàssica	25	9	5	4	6	24%
Ciències de la Terra	6	5	3	6	4,6	76,66%
Biologia	1			1	0,33	33%
Pedagogia i Didàctiques Específiques	17	10	10	11	10,3	
Ciències Matemàtiques i Informàtica	12	11	5	10	8,6	60,58%
Química	2	2	1	1	1,33	66,5%
Filosofia i Treball Social	3	2	1	1	1,33	44,33%
Altres	4					
Total	128	76	54*	63**		

* 6 no assenyalen el departament.

** 1 no assenjala el departament.

Taula 3. Professors de la UIB que van participar en les tres rondes classificats pels departaments als quals estan assignats

ració mitjana ha estat entre 1 i 2.

Criteris per a la determinació del nivell de consens

Per determinar el grau de coincidència dels participants amb les idees, mesures o opinions plantejades en els ítems s'ha calculat la mitjana i la desviació típica de les respostes. S'ha considerat que es dóna un «**índex elevat de consens**» en aquells ítems que satisfan, a la vegada, les condicions següents: (mitjana $< 2,6$ o $\geq 3,6$) + (desviació típica $< 1,06$). S'ha considerat que es dóna un «**índex mitjà de consens**» en aquells ítems que compleixen el requisit (mitjana igual o $< 2,6$ o $\geq 3,6$) + (desviació típica igual o

$< 1,10$). S'ha considerat que es dóna un «**índex baix de consens**» en aquells ítems que compleixen el requisit (mitjana igual o $< 2,6$ o $\geq 3,6$) + (desviació típica igual o $< 1,20$).

Es considera que els ítems que no compleixen aquestes condicions **no tenen consens**.

Els ítems que en el Q1 o Q2 no complien el requisit per considerar que mereixien un índex elevat de consens es pogueren revalorar en una segona ocasió, algunes en el Q2 i altres en el Q3.

Criteri per determinar si hi ha diferències entre les opinions

dels professors de la UIB i els coordinadors de les pràctiques als centres

Per determinar si hi ha diferències estadísticament significatives entre les respostes dels professors de la UIB (la majoria acadèmics i sense relació directa amb les escoles de primària) i els coordinadors de les pràctiques (tots mestres en actiu) s'ha calculat el valor **p**, acceptant que **hi ha diferències en els casos en què aquest valor és més petit o igual a 0,05**, la qual cosa assenjala que treballem amb un marge de seguretat no inferior al 95% del fet que l'associació no és deguda a l'atzar.

Resultats

En relació amb la qüestió 1:

¿quines són les mesures que els professors del GEP de la UIB (els coordinadors de les escoles i els professors de la UIB) valoren més per a la millora de la formació inicial dels mestres?

En el primer qüestionari, es plantejaren, per fer-ne la valoració, 19 mesures susceptibles de millorar la formació inicial dels mestres i, en el segon, es va afegir una nova mesura proposada per un participant a l'ítem obert del Q1. De l'anàlisi de les dades obtingudes s'observa que:

- L'adopció de metodologies didàctiques innovadores i l'establiment d'una nova articulació en les relacions entre les escoles i la UIB són les mesures valorades com a més importants per a la millora de la formació dels mestres. També es valora com a molt important el fet d'establir criteris més selectius tant en relació amb l'accés de l'alumnat al grau com en la selecció del professorat que hi imparteix docència.

De les vint mesures valorades, vuit han estat considerades molt importants (X igual o superior a 4) i dotze mitjanament importants (X entre 3 i 3,9). D'aquestes vuit, les que han rebut una valoració més alta són les relacionades amb l'adopció de metodologies didàctiques innovadores en els estudis de GEP (X 4,24 i 4,35) i amb el fet de formar grups més

reduïts (X 4,15). D'altra banda, també es concedeix una gran importància a l'establiment de criteris més selectius en relació tant amb l'alumnat com amb el professorat (X 4,06).

Cap de les vint mesures valorades ha estat considerada poc o gens important: la mitjana més baixa obtinguda per un ítem ha estat 3,11.

Mesures valorades	X
Fomentar l'adopció de metodologies didàctiques innovadores en els estudis del GEP	4,35
Establir una nova articulació en les relacions entre les escoles i la Universitat que permeti una concordança més gran entre el programa formatiu de la UIB i el que passa a les aules	4,34
Adoptar metodologies innovadores en els processos d'ensenyament-aprenentatge en el GEP	4,24
Dissenyar i implementar polítiques de revaloració social dels mestres de primària	4,22
Formar grups més reduïts en els estudis del GEP	4,15
Adoptar noves formes d'organització per a la millora dels processos d'ensenyament-aprenentatge en el GEP	4,07
Establir criteris més selectius en relació amb el professorat permanent que imparteix docència en els estudis del GEP	4,06
Establir criteris més selectius en relació amb l'alumnat que accedeix al GEP	4,04

Taula 4. Les vuit mesures valorades pels participants com a molt importants per a la millora de la formació dels futurs mestres de primària

En relació amb la qüestió 2:

¿què opina el professorat del GEP sobre l'alumnat que segueix aquests estudis?,

¿quines mesures en relació amb l'alumnat es creu que s'haurien de posar en marxa per a la millora de la formació inicial dels mestres de primària?,

¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens?,

¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?

Es plantejaren i valoraren 17 qüestions relacionades amb l'alumnat. Es va obtenir un índex elevat de consens en 6, mitjà en 2, baix en 3 i nul en 6.⁶ D'altra banda, en 8 ítems s'observen diferències estadísticament significatives entre les opinions del professorat de la UIB i els coordinadors de les pràctiques. A les taules 5 i 6 s'assenyalen els resultats obtinguts a partir dels quals s'observa que, segons els participants:

a) El sistema actual d'accés als estudis de grau d'Educació Primària no permet atreure l'alumnat més ben preparat. Caldria establir criteris més selectius per accedir a aquests estudis.

Hi ha un elevat consens entre els participants en el fet que el sistema actual d'accés al GEP no permet atreure l'alumnat més ben preparat ($\bar{x}$ 2,10 σ 0,99 a la manifestació del grau d'acord amb l'ítem «El sistema actual d'accés al GEP permet atreure l'alumnat

més ben preparat»). També hi ha consens en el fet que els qui accedeixen al GEP ho fan sense ser conscients de la complexitat de la tasca del mestre i de la necessitat que els mestres necessiten una preparació molt alta ($\bar{x}$ 2,12 σ 0,977). El consens també és alt en relació amb la idea que establir criteris selectius més estrictes i rigorosos en relació amb els alumnes que volen ser mestres de primària⁷ seria una mesura que milloraria molt el sistema de formació inicial dels mestres.

b) Els criteris selectius no s'haurien de fonamentar només en coneixements, encara que es remarca la necessitat d'un bon nivell en lectoescriptura.

Hi ha un elevat índex de consens ($\bar{x}$ 4,32 σ 0,879) en la idea que els possibles criteris de valoració de l'accés de l'alumnat als estudis del GEP no s'haurien de fonamentar només en nivells de coneixements –així i tot, però, sí que hi ha avinença amb la idea

d'exigir un bon nivell de partida en lectoescriptura ($\bar{x}$ 4,26 σ 0,961), tant en català com en castellà i, encara que amb una intensitat més baixa, també en matemàtiques ($\bar{x}$ 3,63 σ 1,149)–, sinó que també s'hi haurien de considerar factors relacionats amb la personalitat i la motivació ($\bar{x}$ 4,32 σ 0,879). Entre aquests factors –amb un consens mitjà– s'hauria de valorar la capacitat de treball en equip ($\bar{x}$ 3,73 i 3,89 σ 1,110 i 1,064).

No es va obtenir consens en la idea que entre els criteris de selecció dels alumnes es consideri el treball previ amb infants i menors ($\bar{x}$ 3,06 i 3,04 σ 1,323 i 1,197). També cal assenyalar que s'ha valorat com una mesura mitjanament important i amb consens –encara que baix– el fet que només es deixin accedir als estudis de mestre els alumnes amb vocació de mestre i amb molta motivació ($\bar{x}$ 3,63 σ 1,149).

c) S'hauria de ser més exigent amb l'alumnat.

6. Els ítems que no obtenien un índex elevat de consens es pogueren valorar en dues ocasions. Això possibilita que hi hagi ítems amb dos índex de consens. En el resultat final hem considerat l'índex de consens més alt.

7. Es plantejaren dos ítems molt semblants relacionats amb aquesta selecció. En el primer, s'havia de valorar fins a quin punt es creia que «establir criteris més selectius en relació amb els alumnes que accedeixen al GEP» seria una mesura que milloraria la formació dels futurs mestres i es va obtenir un elevat índex de consens en la primera ronda (mitjana 4,04 i desviació 1,05). En el segon ítem s'havia de valorar el grau d'acord amb l'afirmació «caldrà establir criteris de selecció dels alumnes més estrictes per poder accedir als estudis de grau» i va obtenir un índex mitjà de consens també en la primera ronda (4,05 i desviació 1,07).

Els resultats mostren que hi ha un índex elevat de consens en la idea que s'hauria de ser més exigent amb l'alumnat del grau ($\bar{x}$ 4,10 σ . 0,879). De fet, aquest ítem és el segon amb la mitjana més alta dels divuit referits a l'alumnat.

d) No hi ha consens a l'hora de determinar si els alumnes que finalitzen el grau tenen una bona formació per fer de mestres.

En 6 dels 17 ítems referits a l'alumnat no s'ha assolit consens. Ja s'ha assenyalat el dissens en el fet de considerar que el treball previ amb infants és un criteri selectiu per accedir al GEP, o que es disminueixi el nombre de places de nou accés al grau. Els altres dissentiments fan referència a la formació, motivació i actituds dels alumnes que inicien el grau i a la qualitat de la formació de mestre que han rebut quan acaben els estudis. L'afirmació «els alumnes que finalitzen el GEP tenen una bona formació per fer de mestres» no aconseguí consens ($\bar{x}$ 2,99 i 2,78 σ 0,896 i 0,865).

e) Els professors de la UIB són més crítics amb l'alumnat i més partidaris de mesures selectives que els mestres coordinadors de les pràctiques.

En 8 dels 17 ítems referits a l'alumnat es manifesten diferències significatives entre les valoracions dels professors de la UIB i les dels coordinadors: en 3 dels ítems no consensuats i en 5 dels consensuats. Aquestes diferències mostren que el professorat de la UIB té una visió més crítica sobre l'alumnat i és més partidari d'aplicar mesures més selectives/restrictives a l'hora de gestionar

l'accés als estudis i, també, a l'hora de fer-los més exigents.

Dels 9 ítems amb diferències significatives, 4 es refereixen a opinions sobre l'alumnat i 5 a mesures que s'haurien de posar en marxa.

Pel que fa a les opinions, en relació amb la valoració de l'ítem «El sistema actual d'accés al GEP permet atreure l'alumnat més ben preparat», s'observa que el valor de p és 0,003. Així, per exemple, el percentatge de professors de la UIB que estan totalment en desacord o molt en desacord amb l'afirmació de l'ítem és del 75%, mentre que el dels coordinadors és del 56,7%. D'altra banda, pel que fa a l'afirmació «Els alumnes que inicien els estudis de GEP tenen la formació acadèmica necessària per cursar els estudis amb garanties d'èxit» (amb $p = 0,003$ i 0,000), el 26,8% dels coordinadors (el 17,5% en la segona ronda) manifesten un elevat nivell de desacord (1 i 2 d'una escala d'1 a 5) mentre que el percentatge entre els professors de la UIB arriba al 51,3% i al 66,1%. Les diferències també són significatives a l'hora de valorar la motivació i les actituds de l'alumnat: en tots els casos el professorat de la UIB manifesta una visió més crítica (vegeu les taules 1 i 2).

Pel que fa a les mesures, es manifesten diferències en la valoració de quatre ítems. En relació amb l'ítem que demanava com es creia que contribuiria a la millora del GEP el fet d'establir criteris més selectius vers l'alumnat, el valor de p fou de 0,001. En aquest sentit, el 80,2% dels professors de la UIB pensen que aquesta mesura milloraria moltís-

sim o molt el grau. Aquest percentatge entre els coordinadors baixa al 55,4%. Quan es demanà el grau d'acord o desacord amb l'establiment d'aquesta mesura, el valor de p també fou de 0,001. Tot i que el 81,6% (81,4% en la segona ronda) dels professors de la UIB manifestaven que hi estaven totalment d'acord o molt d'acord, el percentatge entre els coordinadors baixava fins al 55,8% (58,8% en la segona ronda).

La tercera mesura d'una ronda en què es manifesten diferències és en relació amb el fet de considerar els factors psicològics i de capacitat de treball en grup entre els criteris de selecció dels alumnes del GEP. El valor de p fou de 0,077 i 0,004. Els professors de la UIB en són menys partidaris. Així, en la ronda en què es manifestaren diferències significatives, el 61% dels professors de la UIB hi estaven totalment d'acord o molt d'acord mentre que entre els coordinadors aquest percentatge era del 73,1%. Més significatius són els percentatges dels qui manifestaven estar-hi totalment en desacord o en desacord: el 22,2% dels professors i el 2,6% dels coordinadors.

La quarta mesura amb diferències és la referida a ser més exigents amb l'alumnat. Tot i que –com ja s'ha assenyalat– és una mesura amb consens, es manifesten diferències significatives entre les opinions dels dos grups ($p = 0,001$). Així, els percentatges dels qui hi estan totalment o molt d'acord són més alts entre els professors de la UIB (85,3%) que entre els coordinadors (58,8%).

Presència

	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Nul	R1	R2	R3
Establir criteris més selectius amb l'alumnat que accedeix al GEP	R1				R1						
El sistema actual d'accés al GEP permet atreure l'alumnat més ben preparat			R1		R1						
Els alumnes que inicien els estudis del GEP tenen la formació acadèmica necessària per cursar els estudis amb garanties d'èxit			R1/R2					R1/R2			
Els alumnes que inicien els estudis del GEP tenen la motivació necessària per ser mestres			R1/R2					R1/R2			
Els alumnes que inicien els estudis del grau tenen una bona actitud per ser mestres			R1/R2					R1/R2			
Caldria establir criteris de selecció dels alumnes més estrictes per poder accedir als estudis del GEP	R1	R2				R1	R2				
Els criteris de selecció de l'alumnat no s'haurien de fonamentar només en nivells de coneixement; també s'haurien de basar en factors de personalitat i motivació	R1				R1						
Els alumnes que finalitzen el GEP tenen una bona formació per fer de mestres			R1/R2					R1/R2			
No s'hauria d'establir cap tipus de prova específica per seleccionar els alumnes que volen cursar el GEP			R2/R3					R2/R3			
Per poder cursar les mencions del GEP s'hauria d'exigir que els alumnes tinguessin uns determinats nivells de coneixements previs		R2					R2				
Els alumnes que inicien els estudis del GEP són conscients de la complexitat de la tasca de mestre i de la necessitat d'una alta preparació			R1		R1						
Només s'hauria de deixar accedir als estudis els alumnes amb vocació de mestre i amb molta motivació		R2					R2				
Per poder accedir al GEP, els alumnes haurien de demostrar un bon nivell de partida en lectoescriptura, tant en català com en castellà	R2				R2						
Per poder accedir al GEP, els alumnes haurien de demostrar un bon nivell de partida en matemàtiques		R2					R2				
Entre els criteris de selecció dels alumnes del GEP s'haurien de considerar l'actitud i el treball previ amb infants		R2/R3						R2/R3			
Entre els criteris de selecció dels alumnes del GEP s'haurien de considerar factors psicològics i de capacitat de treball en equip		R2/R3				R3	R2				
S'hauria de ser més exigent amb l'alumnat d'aquest grau	R1				R1						

Taula 5. Resultats obtinguts en els ítems sobre l'alumnat

	R1		R2		R3		Significació estadística (<i>p</i>)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Establir criteris més selectius amb l'alumnat que accedeix al GEP	4,04	1,059					0,001		
El sistema actual d'accés al GEP permet atreure l'alumnat més ben preparat	2,10	0,995					0,003		
Els alumnes que inicien els estudis del GEP tenen la formació acadèmica necessària per cursar els estudis amb garanties d'èxit	2,71	0,77	2,75	0,967			0,003	0,000	
Els alumnes que inicien els estudis del GEP tenen la motivació necessària per ser mestres	2,78	0,873	2,79	0,892			0,224	0,009	
Els alumnes que inicien els estudis del grau tenen una bona actitud per ser mestres	2,78	0,858	2,75	0,846			0,070	0,027	
Caldria establir criteris de selecció dels alumnes més estrictes per poder accedir als estudis del GEP	4,05	1,075	3,89	1,148			0,001	0,028	
Els criteris de selecció de l'alumnat no s'haurien de fonamentar només en nivells de coneixement; també s'haurien de basar en factors de personalitat i motivació	4,32	0,879					0,325		
Els alumnes que finalitzen el GEP tenen una bona formació per fer de mestres	2,99	0,896	2,78	0,865			0,869	0,537	
No s'hauria d'establir cap tipus de prova específica per seleccionar els alumnes que volen cursar el GEP			2,10	1,272	2,17	1,261		0,225	0,318
Per poder cursar les mencions del GEP s'hauria d'exigir que els alumnes tinguessin uns determinats nivells de coneixements previs			3,76	1,133				0,766	
Els alumnes que inicien els estudis del GEP són conscients de la complexitat de la tasca de mestre i de la necessitat d'una alta preparació	2,12	0,977					0,087		
Només s'hauria de deixar accedir als estudis els alumnes amb vocació de mestre i amb molta motivació			3,63	1,141				0,833	
Per poder accedir al GEP, els alumnes haurien de demostrar un bon nivell de partida en lectoescriptura, tant en català com en castellà			4,26	0,961				0,732	
Per poder accedir al GEP, els alumnes haurien de demostrar un bon nivell de partida en matemàtiques			3,63	1,149				0,369	
Entre els criteris de selecció dels alumnes del GEP s'haurien de considerar l'actitud i el treball previ amb infants			3,06	1,323	3,04	1,197		0,413	0,615
Entre els criteris de selecció dels alumnes del GEP s'haurien de considerar factors psicològics i de capacitat de treball en equip			3,73	1,110	3,89	1,064		0,077	0,004
S'hauria de ser més exigent amb l'alumnat d'aquest grau	4,10	0,879					0,001		

Taula 6. Resultats obtinguts en els ítems sobre l'alumnat

En relació amb la qüestió 3:

¿què opinen els professors del GEP sobre els professors que han de formar els futurs mestres?,

¿quines mesures sobre el professorat seria convenient prendre per a la millora del sistema?,

¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i

¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?

Es plantejaren i valoraren 10 ítems referits al professorat. Es van obtenir diversos nivells de consens en 6 ítems i es manifestaren diferències estadísticament significatives entre les opinions dels professors de la UIB i els coordinadors de les pràctiques en 7 ítems. A les taules 7 i 8 s'assenyalen els resultats obtinguts a partir dels quals s'observa que, segons els participants:

a) S'haurien d'establir criteris més selectius en relació amb el professorat que prepara els futurs mestres.

Hi ha un consens molt elevat – tot i no s'hi veuen diferències entre les opinions dels professors de la UIB i els coordinadors: el valor de p fou de 0,878 i 0,931– en el fet que establir criteris més selectius en relació amb els professors que imparteixen docència als estudis del GEP, tant els permanents com els associats, milloraria molt la formació dels futurs mestres. De fet, es valoren més aquests criteris selectius que els de l'alumnat (X 4,06 en relació amb l'ítem referit al professorat permanent i 4,04 amb el referit a l'alumnat). El quid de la qüestió, però, és identificar quins haurien de ser aquests criteris. En relació amb aquest punt, els resultats

obtinguts mostren aquelles vies que segons els participants serien les més adequades.

b) El professorat que prepara els futurs mestres hauria de mantenir contacte amb els centres educatius.

Així, en primer lloc, hi ha un nivell de consens elevat (x 4,34 i σ 0,886) en el fet que els departaments de la UIB que aporten professors al GEP tinguin en compte la particularitat d'aquests estudis a l'hora de decidir quins professors o professores hi assignen. Haurien de ser professors (s'ha obtingut un nivell mitjà de consens amb aquesta idea: X 4,04 i 4,15 σ 1,084 i 1,071) a qui es valori menys les investigacions i publicacions i més el coneixement i la pràctica docent, així com el contacte i la intervenció en els centres educatius o el fet de col·laborar-hi. D'altra banda, (també s'ha obtingut un nivell de consens mitjà) aquests professors haurien de tenir un sistema que els permetés passar periòdicament una temporada a escoles de primària (X 3,91 i 4,10 σ 1,255 i 1,093). També hi ha consens –encara que baix (X 3,82 i 3,66 σ 1,165 i 1,245)– en una condició que diferenciaria els professors del GEP amb els d'altres estudis: per ensenyar-hi hauria de ser requisit imprescindiblement

col·laborar, mitjançant recerques o projectes amb centres educatius d'aquesta etapa.

Cal remarcar que, tot i que es consideren mesures mitjanament importants per a la millora del grau, no s'ha obtingut consens en relació amb altres condicions plantejades i valorades per ser professor o professora dels estudis de mestre de primària: d'una banda, que sigui un requisit imprescindible el fet de treballar o haver treballat en el nivell de l'ensenyament primari (X 3,75 i 3,64 σ 1,318 i 1,401), i la segona, que en la selecció de docents per al grau es consideri com a mèrit l'experiència professional en el nivell de l'ensenyament primari (X 3,95 i 3,55 σ 1,243 i 1,221).

Hi ha hagut dos ítems més que no han obtingut consens: un assenyalava que «als professors del GEP s'han d'exigir els mateixos requisits que a la resta del personal docent de la Universitat» (X 3,68 i 3,61 σ 1,247 i 1,230) i l'altre que «el professorat que imparteix docència al GEP s'identifica més amb el departament al qual està adscrit que amb la Facultat d'Educació» (X 3,54 i 3,50 σ 0,982 i 0,956).

c) En la majoria d'ítems (en 7 de 10) referits al professorat, es ma-

nifesten diferències estadísticament significatives entre les opinions del professorat de la UIB i la dels coordinadors dels centres. Els coordinadors valoren molt més l'experiència escolar.

Els coordinadors –mestres de primària en actiu– són molt més partidaris de valorar, fins

i tot exigir, que els formadors dels mestres tinguin experiència docent a les aules de primària. Així, per exemple, en relació amb l'ítem «Per ser docent en el grau d'Educació Primària hauria de ser requisit imprescindible treballar o haver treballat en el nivell de l'ensenyament primari» ($p < 0,000$ en ambdues rondes), el 40% (30%

en la segona ronda) dels professors de la UIB estan d'acord o molt d'acord amb la proposta mentre que el percentatge entre els coordinadors arriba al 84,2% (85,5%). En l'ítem en què es demana valorar com a requisit no treballar sinó col·laborar també es manifesten diferències significatives ($p < 0,001$ i $0,000$). Així,

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Null	R1	R2	R3
Establir criteris més selectius en relació amb el professorat permanent que imparteix docència als estudis de GEP	R1				R1						
Establir criteris més selectius en relació amb el professorat associat que imparteix docència als estudis de GEP		R1			R1						
S'ha d'exigir els mateixos requisits als professors del GEP que a la resta del personal docent de la Universitat		R1/R2						R1/R2			
Per ser docent al GEP hauria de ser requisit imprescindible treballar o haver treballat en l'ensenyament primari		R1/R2						R1/R2			
Per ser docent al GEP hauria de ser requisit imprescindible col·laborar, mitjançant recerques o projectes, amb centres educatius de la mateixa etapa		R1/R2					R1				
Als professors del GEP se'ls haurien de valorar menys les investigacions i publicacions (o almenys amb uns criteris diferents) i més el coneixement i la pràctica docent, així com el contacte i la intervenció/col·laboració amb els centres educatius	R1/R2					R1/R2					
Els professors que imparteixen docència en el GEP s'identifiquen més amb el departament al qual estan assignats que amb la Facultat d'Educació		R1/R2						R1/R2			
En la selecció de docents per al GEP s'hauria de considerar com a mèrit important l'experiència professional en el nivell de l'ensenyament primari		R2/R3						R2/R3			
S'hauria d'establir un sistema que permetés que, periòdicament, els professors del GEP passessin una temporada en escoles de primària	R3					R3		R2			
Els departaments de la UIB que aporten professors al GEP haurien de considerar la particularitat d'aquests estudis a l'hora de decidir quins professors o professores hi assigna	R2				R2						

Taula 7. Resultats obtinguts en els ítems referits al professorat

per exemple, el 50,7% (37,2% en la segona ronda) del professorat de la UIB manifestava estar-hi molt d'acord mentre que el percentatge entre els coordinadors arribava al 75,6% (80,3%).

En la mateixa línia, el 96,8% (56% en segona ronda) dels coordinadors estan molt d'acord amb la proposta que «en la selecció de docents del grau d'Educació Primària s'hauria de considerar com a mèrit important l'experiència professional en el nivell d'ensenyament primari», mentre que aquest percentatge entre el professorat de la UIB només arriba al 48,4% (38,2% en

la segona ronda). El valor de p en relació amb aquest ítem fou del 0,000 i 0,301.

Tot i que en ambdós grups –almenys en una ronda– són majoria els qui estan molt d'acord en la conveniència d'establir un sistema que permeti que, periòdicament, el professorat del GEP passi una temporada en escoles de primària, hi ha diferències entre ambdós grups (p 0,000 en ambdues rondes): així, per exemple, hi estan d'acord el 51,7% (48,2% en la segona ronda) dels professors de la UIB i el 87,1 (87,9) dels coordinadors.

Conseqüentment amb aquestes diferències de parer, el 88,5% dels coordinadors i el 75% dels professors de la UIB estan molt d'acord en el fet que els departaments de la UIB considerin la particularitat d'aquests estudis a l'hora d'assignar-hi els professors (p 0,016). També és significativa la diferència de parer a l'hora de valorar la possibilitat que als professors se'ls tingui més en compte el coneixement i la pràctica docent que les investigacions i publicacions (p 0,000 i 0,000): el 89-93,6% dels coordinadors hi estan molt d'acord mentre que entre els professors de la UIB el percentatge és del 60-61,3%

	R1		R2		R3		Significació estadística (p)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Establir criteris més selectius en relació amb el professorat permanent que imparteix docència als estudis de GEP	4,06	0,918					0,878		
Establir criteris més selectius en relació amb el professorat associat que imparteix docència als estudis de GEP	3,94	0,903					0,931		
S'ha d'exigir els mateixos requisits als professors del GEP que a la resta del personal docent de la Universitat	3,68	1,247	3,61	1,230			0,007	0,102	
Per ser docent al GEP hauria de ser requisit imprescindible treballar o haver treballat en l'ensenyament primari	3,75	1,318	3,64	1,401			0,000	0,000	
Per ser docent al GEP hauria de ser requisit imprescindible col·laborar, mitjançant recerques o projectes, amb centres educatius de la mateixa etapa	3,82	1,165	3,66	1,245			0,001	0,000	
Als professors del GEP se'ls haurien de valorar menys les investigacions i publicacions (o almenys amb uns criteris diferents) i més el coneixement i la pràctica docent, així com el contacte i la intervenció/col·laboració amb els centres educatius	4,04	1,084	4,15	1,071			0,000	0,000	
Els professors que imparteixen docència en el GEP s'identifiquen més amb el departament al qual estan assignats que amb la Facultat d'Educació	3,45	0,983	3,50	0,956			0,098	0,506	
En la selecció de docents per al GEP s'hauria de considerar com a mèrit important l'experiència professional en el nivell de l'ensenyament primari			3,95	1,234	3,55	1,221		0,000	0,301
S'hauria d'establir un sistema que permetés que, periòdicament, els professors del GEP passessin una temporada en escoles de primària			3,91	1,255	4,10	1,093		0,000	0,000
Els departaments de la UIB que aporten professors al GEP haurien de considerar la particularitat d'aquests estudis a l'hora de decidir quins professors o professores hi assigna			4,34	0,886				0,016	

Taula 8. Resultats obtinguts en els ítems referits al professorat

En relació amb la qüestió 4:

¿què opina el professorat del grau d'Educació Primària sobre els plantejaments didàctics que s'adopten o que s'haurien d'adoptar en la formació inicial dels mestres de primària?,
¿quines opcions metodològiques seria convenient posar en marxa?,
¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i
¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?

Es proposaren i valoraren 10 ítems referits als plantejaments didàctics que orienten o haurien d'orientar la formació dels mestres. En 7 es va obtenir un índex elevat de consens i en 6 s'observen diferències significatives entre les opinions del professorat de la UIB i els coordinadors de les pràctiques. En les taules 9 i 10 s'assenyalen els resultats obtinguts, a partir dels quals s'observa que:

a) S'haurien d'adoptar metodologies didàctiques innovadores i aconseguir que les assignatures tinguin una orientació més funcional, de caràcter més pràctic.

Cinc dels 10 ítems avaluats relacionats amb els plantejaments didàctics de la formació dels mestres han estat valorats com a molt importants per a la millora del GEP i alhora han obtingut un índex elevat de consens. Tres d'aquests ítems fan referència a la importància d'adoptar metodologies didàctiques innovadores i el quart es refereix a la importància que les assignatures tinguin una orientació funcional, de caràcter pràctic. Així, es considera que aquesta adopció seria una gran contribució per a la millora del grau (X 4,35 i σ 0,877),

i s'està molt d'acord (X 4,24 i σ 0,858) a «fomentar l'adopció de metodologies didàctiques innovadores en els estudis de GEP». Conseqüentment (i aquest és el cinquè ítem) es considera que l'adopció de noves formes d'organització dels processos d'ensenyament i aprenentatge contribuiria molt a millorar el GEP (X 4,07 i σ 0,828).

D'altra banda, no hi ha consens en la idea que el model d'aprenentatge basat en competències hagi millorat el pla de formació (X 3,19 σ 0,841 i X 3,10 i σ 0,821). Sí que n'hi ha, però, en la necessitat de desburocratitzar la tasca docent del professorat (X 3,80 σ 1,056).

b) Els mestres—els coordinadors—donen més importància que els professors de la UIB al fet que la innovació, l'orientació funcional de les assignatures i la pràctica docent en contextos reals sigui el punt de partida del contingut de les assignatures.

Es manifesten diferències significatives entre les opinions dels professors de la UIB i els dels mestres de primària en actiu (els

coordinadors) en 6 dels 10 ítems valorats. Les primeres diferències es manifesten en relació amb els tres ítems referits a l'adopció de metodologies innovadores (p 0,002, 0,003 i 0,000), ítems que han obtingut un índex elevat de consens (X 4,35, 4,24 i 4,38, σ 0,877, 0,858 i 0,795). En tots els casos, els coordinadors valoren més la importància d'aquestes metodologies. Així, el 94% dels coordinadors assenyalen que l'adopció de metodologies didàctiques innovadores milloraria molt la formació dels mestres mentre que aquest percentatge entre els professors de la UIB és del 72% (p obtingut en l'ítem és del 0,003)⁸. En aquesta mateixa línia, quan es demana el grau d'acord o desacord amb l'afirmació «en els estudis de mestre s'hauria de fomentar la utilització d'estratègies didàctiques innovadores», el percentatge de coordinadors que hi estan molt d'acord arriba al 95,1%, mentre que entre el professorat de la UIB el percentatge és del 76% (p de l'ítem 0,005).

En relació amb els altres tres ítems amb diferències significatives, cal assenyalar que només l'1,2% dels coordinadors estan molt en desacord amb la idea

8. S'obtingueren dades molt semblants a l'hora d'assenyalar quin impacte tindria en la formació dels mestres «l'adopció de metodologies didàctiques innovadores en els processos d'ensenyament-aprenentatge en el GEP»: el 72,4% dels professors de la UIB respongueren *moltíssim* o *molt* mentre que aquest percentatge entre els coordinadors fou del 91,6%. El valor p de l'ítem fou de 0,032.

que «la pràctica docent en contextos reals hauria de ser el punt de partida dels continguts de les assignatures del GEP», mentre que aquest percentatge entre els professors de la UIB arriba al 13,3% (valor p de l'ítem 0,029). Amb la idea que «les assignatures haurien de tenir una orientació

més funcional, de caràcter més pràctic», hi estan molt d'acord el 90,2% dels coordinadors i el 66,7% dels professors de la UIB ($p = 0,009$). Finalment, els professors de la UIB valoren menys les guies docents que els coordinadors: el 42,7% (el 43,4% en segona ronda) dels professors as-

senyalen que estan molt d'acord amb la idea que «les guies docents ajuden poc a la millora de l'ensenyament; són, més que res, un entrebanc burocràtic» mentre que aquest percentatge entre els coordinadors és del 22,2% (23% en la segona ronda) ($p = 0,002$ i $p = 0,013$).

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Nul	R1	R2	RX
Fomentar l'adopció de metodologies didàctiques innovadores en els estudis del grau d'Educació Primària	R1				R1						
Adoptar metodologies innovadores en els processos d'ensenyament-aprenentatge en el grau d'Educació Primària	R1				R1						
En els estudis de mestre s'hauria de fomentar la utilització d'estratègies didàctiques innovadores	R1				R1						
Adoptar noves formes d'organització per a la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge en el grau d'Educació Primària	R1				R1						
Desburocratitzar la tasca docent del professorat del grau d'Educació Primària		R1			R1						
Les guies docents ajuden poc a la millora de l'ensenyament; són, més que res, un entrebanc burocràtic		R1/R2									
La pràctica docent en contextos reals hauria de ser el punt de partida dels continguts de les assignatures del grau d'Educació Primària		R1			R1						
El professorat del grau d'Educació Primària orienta la seva pràctica docent a partir de les competències que conformen el pla d'estudis d'aquest grau		R1/R2									
Les assignatures haurien de tenir una orientació més funcional, de caràcter més pràctic	R2				R2						
El model d'ensenyament implementat pel professorat universitari, basat en l'aprenentatge de competències, ha millorat el pla de formació inicial dels mestres		R1/R2						R1/R2			

Taula 9. Resultats obtinguts en els ítems referits als plantejaments didàctics

	R1		R2		R3		Significació estadística (<i>p</i>)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Fomentar l'adopció de metodologies didàctiques innovadores en els estudis del grau d'Educació Primària	4,35	0,877					0,002		
Adoptar metodologies innovadores en els processos d'ensenyament-aprenentatge en el grau d'Educació Primària	4,24	0,858					0,0032		
En els estudis de mestre s'hauria de fomentar la utilització d'estratègies didàctiques innovadores	4,38	0,795					0,000		
Adoptar noves formes d'organització per a la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge en el grau d'Educació Primària	4,07	0,828					0,197		
Desburocratitzar la tasca docent del professorat del grau d'Educació Primària	3,80	1,056					0,109		
Les guies docents ajuden poc a la millora de l'ensenyament; són, més que res, un entrebanc burocràtic	3,10	1,059	3,15	1,019			0,002	0,013	
La pràctica docent en contextos reals hauria de ser el punt de partida dels continguts de les assignatures del grau d'Educació Primària	3,89	0,943					0,029		
El professorat del grau d'Educació Primària orienta la seva pràctica docent a partir de les competències que conformen el pla d'estudis d'aquest grau	3,29	0,724	3,17	0,748			0,110		
Les assignatures haurien de tenir una orientació més funcional, de caràcter més pràctic			4,20	0,865				0,009	
El model d'ensenyament implementat pel professorat universitari, basat en l'aprenentatge de competències, ha millorat el pla de formació inicial dels mestres	3,19	0,841	3,10	0,821			0,221	0,141	

Taula 10. Resultats obtinguts en els ítems referits als plantejaments didàctics

En relació amb la qüestió 5:

¿què opina el professorat del grau d'Educació Primària de la UIB sobre l'organització dels estudis?,

¿quines mesures creu que s'haurien de posar en marxa?,

¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i

¿en quines hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?

Es plantejaren i valoraren 8 ítems referits a l'organització dels estudis de mestre de primària; es va obtenir consens en tres dels ítems i també en tres es manifesten diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors de les pràctiques. A les taules 11 i 12 es presenten els resultats obtinguts, a partir dels quals es desprèn que:

a) Caldria establir una nova articulació de les relacions entre les escoles i la Universitat i que els grups de classe fossin més reduïts.

Les dues mesures següents de les vuit plantejades han estat valorades com a molt importants per a la millora del GEP i, alhora, han obtingut un índex de consens elevat: establir una nova articulació en les relacions entre les escoles i la Universitat (X 4,34 i σ 0,839) i que els grups siguin més reduïts (X 4,15 i σ 0,982). D'altra banda, hi ha una tercera mesura que també ha obtingut un índex de consens elevat: fa referència a la necessitat d'una coordinació docent més important (X 3,83 i σ 0,923). Cal assenyalar, però, que la proposta de modificar els sistemes de coordinació entre el professorat no ha obtingut consens (X 3,46 i 3,59 i σ 0,979 i 1,104) i que

tampoc n'ha obtingut la de modificar els processos d'assignació de professorat (X 3,24 i 3,43, i σ 0,958 i 1,180).

De les 19 mesures susceptibles de millorar el GEP valorades pels participants, en el primer qüestionari, «formar grups més reduïts en els estudis del GEP» ha estat una de les que ha obtingut una puntuació més alta (X 4.15), que només ha estat superada per altres dues mesures: fomentar metodologies innovadores i desenvolupar polítiques de revaloració social dels mestres. S'observa –com s'assenyalarà tot seguit– que aquesta és una mesura especialment valorada pel professorat de la UIB. D'altra banda, la mesura «establir una nova articulació en les relacions entre les escoles i la Universitat»⁹ fou la més valorada en la segona ronda.

b) Els professors de la UIB són més partidaris que els coordinadors de crear grups més reduïts i que tinguin més llibertat d'acció. Són menys partidaris, però, de reduir el nombre de professors que comparteixen una matèria.

S'observen diferències significatives en tres dels ítems valorats. Així, el 82,9% dels professors de la UIB creuen que la formació de grups més reduïts en els estudis de GEP seria una mesura que milloraria molt la formació

inicial dels mestres mentre que el percentatge de coordinadors amb aquesta mateixa opinió és del 64,6%. Cap professor de la UIB opina que aquesta mesura no serviria gens per a la millora, però hi ha un 1,2% de coordinadors que ho creuen (p 0,000). D'altra banda, el 45,4% (53,3% en la segona ronda) dels professors de la UIB estan molt d'acord o d'acord que el Reglament acadèmic proporcioni més llibertat d'acció al docent perquè organitzi la seva docència i qualifiqui l'alumnat, mentre que, entre els coordinadors, el percentatge dels qui opinen així és del 33,3% i del 43,8% en segona ronda. El valor de p fou de 0,038 i 0,016.

El 23,4% (el 40,3% en segona ronda) del professorat de la UIB està molt en desacord amb el fet de reduir el nombre de professors que comparteixen una matèria. El percentatge de coordinadors que manifesten una opinió semblant es redueix al 15,3 i al 16,9%. Els percentatges dels qui hi estan totalment d'acord o molt d'acord entre el professorat de la UIB és del 35% (25,8% en segona ronda) mentre que entre els coordinadors és 37,3% i 19,5%. Les dades obtingudes en relació amb aquests ítems manifesten diferències significatives en la segona ronda (p 0,008) però no en la primera (p 0,086).

9. L'ítem assenyalaria: «Establir una nova articulació en les relacions entre les escoles i la Universitat que permeti una concordança més gran entre el programa formatiu de la UIB i el que passa a les aules.»

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Nul	R1	R2	RX
Modificar els sistemes de coordinació entre el professorat del grau d'Educació Primària		R1/R2						R1/R2			
Modificar els processos d'assignació de professors en el grau d'Educació Primària		R1/R2						R1/R2			
Formar grups més reduïts en els estudis del grau d'Educació Primària	R1				R1						
Establir una nova articulació en les relacions entre les escoles i la Universitat que permeti una concordança més gran entre el programa formatiu de la UIB i el que passa a les aules	R2				R2						
Les tasques i activitats que s'exigeixen a l'alumnat s'haurien de coordinar millor		R2			R2						
S'hauria de reduir nombre de professors que comparteixen cada matèria		R2	R3					R2/R3			
S'hauria de revisar la casuística de les guies didàctiques		R2/R3						R2/R3			
El Reglament acadèmic hauria de donar més llibertat d'acció al docent perquè organitzi la seva docència i qualifiqui l'alumnat		R1/R2						R1/R2			

Taula 11. Resultats dels ítems sobre aspectes de l'organització dels estudis

	R1		R2		R3		Significació estadística (<i>p</i>)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Modificar els sistemes de coordinació entre el professorat del grau d'Educació Primària	4,35	0,877					0,002		
Modificar els processos d'assignació de professors en el grau d'Educació Primària	4,24	0,858					0,0032		
Formar grups més reduïts en els estudis del grau d'Educació Primària	4,38	0,795					0,000		
Establir una nova articulació en les relacions entre les escoles i la Universitat que permeti una concordança més gran entre el programa formatiu de la UIB i el que passa a les aules	4,07	0,828					0,197		
Les tasques i activitats que s'exigeixen a l'alumnat s'haurien de coordinar millor	3,80	1,056					0,109		
S'hauria de reduir nombre de professors que comparteixen cada matèria	3,10	1,059	3,15	1,019			0,002	0,013	
S'hauria de revisar la casuística de les guies didàctiques	3,89	0,943					0,029		
El Reglament acadèmic hauria de donar més llibertat d'acció al docent perquè organitzi la seva docència i qualifiqui l'alumnat	3,29	0,724	3,17	0,748			0,110		

Taula 12. Resultats dels ítems sobre aspectes de l'organització dels estudis

En relació amb la qüestió 6:

¿què opina el professorat del grau d'Educació Primària sobre l'estructura del programa formatiu dels futurs mestres?,
¿què s'hauria de fer en relació amb l'estructura?,
¿en quines opinions i mesures hi ha consens? i
¿en quines hi ha diferències entre els dos grups?

Es plantejaren i valoraren 7 ítems referits a l'estructura del programa formatiu dels futurs mestres i sobre l'oferta i demanda d'aquests estudis. Es va obtenir consens en 4 ítems i s'observen diferències en 3. En les taules 13 i 14 es mostren els resultats obtinguts i es pot observar que:

a) El model concurrent no es posa en qüestió i obté un índex de consens elevat.

En relació amb l'estructura del GEP, hi ha un alt nivell de consens (que es va obtenir en la segona ronda) en la bondat d'aplicar el model concurrent, que és el que està vigent, i en el rebuig de tornar a una carrera de tres anys ($X 1,66 \sigma 0,969$) o fer-la de cinc ($X 3,19/3,11 \sigma 1,298, 1,345$)¹⁰. Pel que fa al model, cal assenyalar que en la primera ronda ($X 2,84 \sigma 1,062$) només dues mesures («el pràcticum hauria de dependre de les escoles o de la professió, no de la Universitat» $-x 2,50 \sigma 1,104-$ i «els estudis de GEP haurien de ser de tres anys» $-X 1,66 \sigma 0,969-$) obtingueren valoracions més baixes. En la segona ronda només la valoració de l'ítem referit a la dependència del pràcticum de les escoles o de la professió obtingué una valoració més baixa ($X 2,51 \sigma 1,139$).

b) La idea de recuperar les antigues especialitats és mitjanament valorada i no obté consens entre els participants.

Aquesta mesura fou introduïda en la segona ronda i va obtenir una valoració mitjana de 3,25 i 3,28 però amb una accentuada desviació típica (1,286 i 1,351): sigui com sigui no es pot considerar que mereixi el consens dels participants.

c) Sí que hi ha consens, però, amb dues mesures mitjanament valorades: la d'introduir itineraris de formació específica durant els estudis de grau (consens elevat) i lligar les especialitats dels mestres a la formació de postgrau (consens mitjà).

Introduir itineraris de formació específica durant els estudis de grau és una mesura que els participants consideren mitjanament important per a la millora del GEP; és una mesura amb un índex elevat de consens ($X 3,91 \sigma 1,012$). D'altra banda, lligar les especialitats dels mestres a la formació de postgrau també es considera mitjanament important però amb un índex de consens mitjà ($X 3,70$ i $3,55 \sigma 1,062, 1,114$).

d) Els professors de la UIB són més partidaris d'una carrera de cinc anys que no pas els coordinadors.

En 3 dels 7 ítems referits a l'estructura hi ha diferències significatives entre les opinions dels professors de la UIB i els coordinadors. Dos d'aquests ítems fan referència a la durada dels estudis: el valor de p en l'ítem «Adoptar un programa formatiu de 5 anys en lloc de l'actual de 4» és de 0,005¹¹. Són els professors de la UIB els més partidaris d'allargar el programa: el 52% estan molt d'acord amb la idea que els estudis del GEP siguin de cinc anys, mentre que els coordinadors hi estan molt d'acord en el 28,1%. La proporció dels percentatges s'inverteix quan es tracta de valorar la idea de mantenir la durada actual ($p 0,014$):¹² el 65,9% dels coordinadors hi estan d'acord o molt d'acord mentre que el percentatge dels professors de la UIB arriba al 45,9%.

e) El professorat de la UIB és més partidari de lligar les especialitats dels mestres a la formació de postgrau.

Aquesta diferència es va manifestar en una de les rondes ($p = 0,040$)¹³. Mentre que, per exem-

10. Curiosament, però, no s'ha obtingut consens en l'ítem «Els estudis de grau d'Educació Primària haurien de tenir la durada que tenen ara: quatre anys, com la resta de graus».

11. El p de la segona ronda fou 0,499; és a dir: no assenyala diferències entre els dos grups.

12. El p de la segona ronda fou de 0,073; no assenyala diferències entre els dos grups.

13. El valor de p a l'altra ronda fou 0,666.

ple, el 8% dels coordinadors assenyalaven que aquesta és una mesura que no contribuiria a la millora del grau, aquest percen-

tatge entre els professors de la UIB fou del 14,8%. El percentatge de coordinadors que pensaven que hi contribuirà moltís-

sim o molt fou del 56,7% mentre que la del professorat de la UIB fou del 64%.

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Null	R1	R2	RX
Introduir itineraris de formació específica en els estudis de grau d'Educació Primària		R1			R1						
Lligar les especialitats dels mestres de primària a formació de postgrau		R1/R2				R1		R2			
El model de formació dels mestres de primària hauria de ser el consecutiu i no el concurrent simultani, és a dir: els continguts professionals s'haurien de cursar després d'haver obtingut un grau en una matèria acadèmica			R1/R2		R2						
Adoptar un programa formatiu de 5 anys en lloc de l'actual de 4		R1/R2						R1/R2			
Els estudis del grau d'Educació Primària han de tenir la durada que tenen ara: quatre anys, com la resta de graus		R1/R2						R1/R2			
Els estudis del grau d'Educació Primària haurien de ser de tres anys				R1	R1						
S'haurien de recuperar les antigues especialitats		R2/R3						R2/R3			

Taula 13. Resultats dels ítems sobre l'estructura del programa formatiu

	R1		R2		R3		Significació estadística (<i>p</i>)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Introduir itineraris de formació específica durant els estudis de grau d'Educació Primària	3,91	1,012					0,740		
Lligar les especialitats dels mestres de primària a formació de postgrau	3,70	1,062	3,55	1,114			0,040	0,666	
El model de formació dels mestres de primària hauria de ser el consecutiu i no el concurrent simultani, és a dir: els continguts professionals s'haurien de cursar després d'haver obtingut un grau en una matèria acadèmica	2,84	1,062	2,54	0,983			0,817	0,897	
Adoptar un programa formatiu de 5 anys en lloc de l'actual de 4	3,19	1,298	3,11	1,345			0,005	0,499	
Els estudis del grau d'Educació Primària haurien de ser de cinc anys	3,21	1,365	2,99	1,371			0,004	0,352	
Els estudis del grau d'Educació Primària han de tenir la durada que tenen ara: quatre anys, com la resta de graus	3,57	1,177	3,35	1,372			0,014	0,073	
Els estudis del grau d'Educació Primària haurien de ser de tres anys	1,66	0,969					0,295		
S'haurien de recuperar les antigues especialitats			3,25	1,286	3,28	1,351		0,087	0,063

Taula 14. Resultats dels ítems sobre l'estructura del programa formatiu

En relació amb la qüestió 7:

¿què opina el professorat sobre l'oferta i demanda d'estudis de GEP?,

¿hi ha una excessiva oferta i demanda?,

¿s'hauria de disminuir el nombre de places?,

¿en quines opinions hi ha consens? i

¿hi ha diferències en les opinions dels dos grups?

Es plantejaren i valoraren 4 ítems referits a l'oferta i demanda del GEP en cap dels quals es va obtenir consens. S'observen diferències significatives en la valoració dels 4 ítems. A les taules 15 i 16 es mostren els resultats i es pot observar que:

a) Hi ha poc acord (però sense assolir consens) amb la idea que a Espanya en general i a les Illes Balears en particular hi ha una excessiva oferta formativa per al GEP. Sí que hi ha un elevat grau d'acord –però tampoc sense assolir consens– amb la idea que hi ha un excessiu nombre d'estudiants. S'està mitjanament d'acord amb la idea de reduir l'oferta de places de nou accés al GEP però no es donen les condicions per poder afirmar que hi ha consens.

L'acord amb la idea d'una excessiva oferta formativa d'estudis de mestre de primària és baix (X 2,91 i 2,85 σ 1,207 i 1,258) i sense consens. Sí que es creu –però tampoc sense assolir consens– que hi ha un nombre excessiu d'estudiants (X 3,48 i 3,42 σ 1,239 i 1,214).

b) S'està mitjanament d'acord a reduir l'oferta de places de nou accés al GEP però no hi ha consens entre els participants.

Tot i que el grau d'acord amb la mesura de disminuir el nombre de places de nou accés és superior a 3 (X 3,35 i 3,21), no es donen les condicions necessàries per poder afirmar que hi ha consens en el grup (X 3,35 i 3,21 σ 1,278 i 1,355).

c) El professorat de la UIB està més d'acord que no pas els coordinadors amb la idea que hi ha una excessiva oferta formativa d'estudis del GEP i, també, que hi ha un excessiu nombre d'estudiants d'aquest grau.

En l'ítem en què es valora l'existència d'una excessiva oferta formativa per cursar el GEP, es va obtenir un valor de $p = 0,002$ en la primera ronda i $p = 0,040$ en la segona. Així, per exemple, el 41,3% (33,3% en la segona ronda) dels professors universitaris estan molt d'acord amb aquest diagnòstic mentre que aquest percentatge entre els coordinadors cau fins al 20,1% (el 18,1% en la segona ronda).

El valor de p de l'ítem «A Espanya en general i a les Illes Balears en particular hi ha un excessiu nombre d'estudiants que cursen el grau d'Educació Primària» és de 0,000 i 0,032 en la segona ronda. Entre els professors de la UIB hi ha els percentatges més alts d'acord amb aquesta idea. Ho pensa el 68% (58,4% en la segona ronda) d'aquests professors

mentre que el percentatge entre els coordinadors és del 28,4% (37,7% en la segona ronda).

- Els professors de la UIB creuen més que no pas els coordinadors en els efectes positius de reduir el nombre de places de nou accés al GEP.

Es manifesten diferències significatives a l'hora de valorar l'impacte que podria tenir una reducció del nombre de places de nou accés en la millora del GEP (p 0,000 i 0,004 en segona volta): mentre que el 63,2% (62,7% en la segona ronda) dels professors de la UIB creuen que seria una mesura que hi contribuiria molt, aquest percentatge entre els coordinadors és del 33,10% i 29%.

- Els professors de la UIB estan més d'acord que no pas els coordinadors a reduir l'oferta de places en els estudis del GEP.

En l'ítem «S'hauria de reduir l'oferta de places de nou accés al grau d'Educació Primària» es va obtenir un valor de $p = 0,000$ i 0,040. És el del professorat de la UIB el grup més partidari d'aquesta reducció: el 62,6% (50% en la segona ronda) mentre que entre els coordinadors aquest percentatge es redueix al 23,8% i al 31.7%.

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Nul	R1	R2	R3
Disminuir el nombre de places de nou accés als estudis de GEP		R1/R2						R1/R2			
A Espanya en general i a les Illes Balears en particular, hi ha una oferta formativa excessiva (massa universitats, tant de titularitat pública com privada) per cursar el grau d'Educació Primària			R1/R2					R1/R2			
S'hauria de reduir l'oferta de places de nou accés al grau d'Educació Primària		R1/R2						R1/R2			
A Espanya en general i a les Illes Balears en particular, hi ha un excessiu nombre d'estudiants que cursen el grau d'Educació Primària		R1/R2						R1/R2			

Taula 15. Resultats dels ítems sobre l'oferta i demanda

	R1		R2		R3		Significació estadística (p)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Disminuir el nombre de places de nou accés als estudis de GEP	3,91	1,012					0,740		
A Espanya en general i a les Illes Balears en particular, hi ha una excessiva oferta formativa (massa universitats, tant de titularitat pública com privada) per cursar el grau d'Educació Primària	3,70	1,062	3,55	1,114			0,040	0,666	
S'hauria de reduir l'oferta de places de nou accés al grau d'Educació Primària	2,84	1,062	2,54	0,983			0,817	0,897	
A Espanya en general i a les Illes Balears en particular, hi ha un excessiu nombre d'estudiants que cursen el grau d'Educació Primària	3,19	1,298	3,11	1,345			0,005	0,499	

Taula 16. Resultats dels ítems sobre l'oferta i demanda

En relació amb la qüestió 8:

¿què opina el professorat sobre el pla d'estudis del GEP?,
¿quines orientacions s'haurien de prendre per millorar-lo?,
¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i
¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels
dos grups?

Es plantejaren i valoraren 12 ítems referits al pla d'estudis. Es va obtenir consens en 6 i s'observen diferències en 8. A les taules 17 i 18 es mostren els resultats obtinguts a partir dels quals s'observa que:

a) Seria convenient introduir canvis en el pla d'estudis.

Hi ha un consens elevat (assolit en la primera ronda amb X 3,86 i σ 0,947) en la idea que «introduir canvis en el pla d'estudis del GEP» milloraria molt la formació dels futurs mestres. Els acords i desacords en relació amb altres ítems d'aquest apartat proporcionen pistes sobre per on haurien de transitar aquests canvis.

b) S'hauria d'accentuar més la dimensió professional educativa i no tant la disciplinària.

Hi ha un consens elevat (aconseguit en la primera ronda amb $\bar{x}$ 4,41 i σ 0,790) en la idea que el més important per fer de mestre de primària és gaudir d'uns bons coneixements psicopedagògics o didàctics. No n'hi ha, però, en la idea que el més important és assolir un bon coneixement de les matèries que s'han d'ensenyar. Cal assenyalar que en les dues rondes en què l'ítem referit als coneixements fou valorat va obtenir una puntuació mitjana elevada ($\bar{x}$ 3,41 i 3,07) però amb

desviacions típiques accentuades (σ 1,172 i 1,066). Així doncs, entre els participants no hi ha un rebuig envers els continguts disciplinaris però sí una accentuació de la dimensió professionalitzadora dels estudis; una accentuació, però, que no arriba a possibilitar el consens en relació amb l'ítem «Per a la formació dels mestres de primària és molt més important la visió pedagògica escolar que l'acadèmica i disciplinària». Així i tot, la valoració de l'acord amb aquesta idea va obtenir una $\bar{x}$ considerable en ambdues rondes: 3,49 i 3,47 (σ 1,016 i 1,090). La valoració de l'ítem «Dels plans d'estudi del GEP s'hauria de reduir la càrrega dels crèdits de coneixements de matèries disciplinàries», introduït en el segon qüestionari a proposta dels participants i valorat en dues rondes, va obtenir un consens mitjà (X 2,60 i σ 1,070) en la manifestació de desacord amb la idea.

Per tant, tenint en compte les valoracions anteriorment assenyalades, hi ha un elevat índex de consens (aconseguit en la primera ronda) en la idea que en el pla d'estudis del GEP hi hagi més crèdits dedicats a la formació pràctica a les escoles (X 3,93 i σ 1,053) i als coneixements psicopedagògics o didàctics (X 3,90 σ 1,018). L'ítem en què es valorava dedicar més crèdits a les matèries de coneixements de continguts disciplinaris no va obtenir consens en cap de les ron-

des (X 3,12 i 2,93 amb σ 1,045 i 0,998). Recordem, però, que una hipotètica reducció de crèdits dedicats a matèries disciplinaris fou rebutjada.

En el segon qüestionari, i a proposta dels participants, es va valorar la proposta d'ampliar crèdits de teatre, anglès, educació especial i coneixement de l'entorn. En cap cas, excepte en l'educació especial, va haver-hi consens.

c) Els coordinadors accentuen la visió pràctica i els coneixements pedagògics.

Ja s'ha assenyalat que s'observen diferències significatives en 8 dels 12 ítems (el 58%); només els referits al professorat presenten un percentatge superior de parer diferent. Els coordinadors donen menys importància al coneixement de les matèries i accentuen la visió pràctica i els coneixements pedagògics.

Quatre dels ítems valorats presenten $p = 0,000$. En relació amb el primer, per exemple, el 86,5% dels coordinadors estan totalment d'acord o molt d'acord que el pla d'estudis del GEP incorpori més crèdits dedicats a la formació pràctica, mentre que el percentatge entre el professorat de la UIB és del 50%. El percentatge de coordinadors que estan totalment d'acord o molt d'acord amb el fet que per a la formació dels mestres de primària és molt més important la visió pedagògi-

ca escolar que l'acadèmica i disciplinària és significativament superior al de professors de la UIB: 34,7% (37,3% segona ronda). 60,1% (67,2% en segona ronda) i

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Nul	R1	R2	R3
Introduir canvis en el pla d'estudis del grau d'Educació Primària		R1			R1				D		
En el pla d'estudis del grau d'Educació Primària hi hauria d'haver més crèdits dedicats a la formació pràctica a les escoles		R1			R1						
Per a la formació dels mestres de primària és molt més important la visió pedagògica escolar que l'acadèmica i disciplinària		R1/R2						R1/R2			
El més important per fer de mestre de primària és gaudir d'un bon coneixement de les matèries que s'han d'ensenyar		R1/R2						R1/R2			
El més important per fer de mestre és gaudir d'uns bons coneixements psicopedagògics o didàctics	R1				R1						
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a les matèries de coneixements de continguts disciplinaris		R1	R2					R1/R2			
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats als coneixements psicopedagògics o didàctics		R1			R1						
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a assignatures relacionades amb el teatre i la comunicació		R2/R3						R2/R3			
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits d'anglès		R2/R3						R2/R3			
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a l'educació especial i l'atenció a la diversitat		R2/R3				R3	R2				
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a la formació relacionada amb el coneixement de l'entorn		R2/R3						R2/R3			
Dels plans d'estudis del grau d'Educació Primària s'hauria de reduir la càrrega de crèdits de coneixements de matèries disciplinàries			R2/R3			R3					R3

Taula 17. Resultats dels ítems sobre el pla d'estudis

	R1		R2		R3		Significació estadística (p)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Introduir canvis en el pla d'estudis del grau d'Educació Primària	3,86	0,947					0,165		
Al pla d'estudis del grau d'Educació Primària hi hauria d'haver més crèdits dedicats a la formació pràctica a les escoles	3,93	1,053					0,000		
Per a la formació dels mestres de primària és molt més important la visió pedagògica escolar que l'acadèmica i disciplinària	3,49	1,016	3,54	1,090			0,000	0,004	
El més important per fer de mestre de primària és gaudir d'un bon coneixement de les matèries que s'han d'ensenyar	x	1,172	3,07	1,066			0,001	0,229	
El més important per fer de mestre és gaudir d'uns bons coneixements psicopedagògics o didàctics	4,41	0,790					0,082		
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a les matèries de coneixements de continguts disciplinaris	3,12	1,045	2,93	0,998			0,000	0,379	
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats als coneixements psicopedagògics o didàctics	3,90	1,018					0,000		
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a assignatures relacionades amb el teatre i la comunicació			3,07	1,114	3,35	1,106		0,466	0,038
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits d'anglès			3,37	1,111	3,14	1,090		0,793	0,066
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a l'educació especial i l'atenció a la diversitat			3,74	1,117	3,83	1,065		0,016	0,000
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària hauria de tenir més crèdits dedicats a la formació relacionada amb el coneixement de l'entorn			3,35	1,000	3,33	1,040		0,387	0,248
Del pla d'estudis del grau d'Educació Primària s'hauria de reduir la càrrega de crèdits de coneixements de matèries disciplinàries			2,71	1,065	2,60	1,070		0,083	0,012

Taula 18. Resultats dels ítems sobre el pla d'estudis

En relació amb la qüestió 9:

¿què opina el professorat del grau sobre el pràcticum?,

¿com s'hauria d'articular per millorar-lo?,

¿en quines d'aquestes mesures hi ha consens? i

¿en quines d'aquestes hi ha diferències entre les respostes dels dos grups?

S'han plantejat i valorat 13 ítems referits al pràcticum en 8 dels quals s'ha obtingut consens. Es manifesten diferències en 5. A les taules 19 i 20 es presenten els resultats obtinguts a partir dels quals s'observa que:

a) En línies generals, el sistema actual del pràcticum és acceptat pels participants. No hi ha consens en la idea que es limiti a escoles innovadores ni que depengui de les escoles o de la professió. Tampoc n'hi ha amb la proposta de dedicar el darrer curs al pràcticum ni que s'iniciï a primer.

Els participants no rebutgen el sistema actual de les pràctiques. Així la valoració de la mesura «Modificar el sistema de pràctiques» com element per a la millora de la formació dels mestres no ha obtingut consens ($\bar{x}$ 3,28 i 3,38 σ 1,027 i 1,161). Tampoc n'ha obtingut la proposta d'iniciar les pràctiques a primer ($\bar{x}$ 3,22 i 3,24, σ 1,438 i 1,388), ni la de dedicar el darrer curs del grau a les pràctiques ($\bar{x}$ 3,33 i 3,50 σ 1,271 i 1,242). Tampoc hi ha consens en la valoració de l'ítem «El pràcticum hauria de dependre de les escoles o de la professió, no de la Universitat» ($\bar{x}$ 2,50 i 2,51 σ 1,104 i 1,139) ni

en la limitació de les pràctiques a escoles innovadores ($\bar{x}$ 2,93 i 2,69 σ 1,339 i 1,250) o

b) Les pràctiques haurien de ser més exigents; s'hauria d'establir un sistema d'acreditació de centres i s'haurien de fonamentar en una estreta col·laboració entre Universitat, centres educatius i associacions professionals.

Les dades mostren que els participants no són partidaris de fer canvis radicals en la configuració actual del pràcticum sinó més aviat de fer reformes en el model actual. Aquestes reformes consistirien a configurar un pràcticum més llarg i exigent ($\bar{x}$ 3,95 i 3,95, σ 1,088 i 0,985), especialment exigent ($\bar{x}$ 0,15 σ 0,975), per establir un sistema d'acreditació dels centres de pràctiques ($\bar{x}$ 3,69 i 3,58, σ 1,081 i 1,160), i gestionar-les a partir d'una col·laboració estreta entre la Universitat, els centres i les associacions professionals ($\bar{x}$ 4,28, σ 0,784).

D'altra banda, hi ha consens en la necessitat de garantir la quantitat i qualitat de les visites dels tutors als centres ($\bar{x}$ 4,21, σ 0,946), en el fet de valorar-les amb criteris més clars i menys subjectius que els actuals ($\bar{x}$ 3,75 i 3,65, σ 1,024

i 0,899) i donant més importància a les tutories ($\bar{x}$ 3,81 i 3,80 σ 1,018 i 0,934).

c) Els coordinadors accentuen més la importància del pràcticum però són menys partidaris d'establir un sistema d'acreditació més estricte. Els coordinadors també són més partidaris del fet que les pràctiques s'iniciïn el primer curs.

Es manifesten diferències significatives en 7 dels 13 ítems. Els coordinadors estan més d'acord que no el pas els professors de la UIB en el fet que el pràcticum sigui més llarg i exigent (p 0,000 i 0,041), que depengui de les escoles o de la professió (p 0,180 i 0,042), que s'iniciï a primer (p 0,000 i 0,012), que es valori amb criteris més clars (p 0,330 i 0,037) i que doni més importància a les tutories (0,016 i 0,048).

D'altra banda, els coordinadors són menys partidaris d'establir un sistema d'acreditació més estricte per determinar els centres de pràctiques (p 0,001 i 0,122). Així, per exemple, el 2,7% dels professors de la UIB hi estan en desacord o totalment en desacord mentre que aquest percentatge entre els coordinadors arriba al 21%.

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Nul	R1	R2	RX
Modificar el sistema de pràctiques del grau d'Educació Primària		R1/R2						R1/R2			
El pràcticum hauria de ser més llarg i exigent		R1/R2			R1/R2						
El pràcticum hauria de dependre de les escoles o de la professió, no de la Universitat			R1/R2				R1/R2				
Seria convenient establir un sistema d'acreditació molt estricte per determinar quins centres poden acollir alumnes en pràctiques		R1/R2				R1	R2				
El pràcticum s'hauria d'iniciar al primer curs del grau		R1/R2						R1/R2			
S'hauria de cursar un pràcticum inicial el primer any del grau		R2/R3						R2/R3			
Les pràctiques professionals només s'haurien de fer a escoles innovadores			R2/R3					R2/R3			
S'hauria de garantir la quantitat i qualitat de les visites dels tutors als centres	R2				R2						
Les pràctiques s'haurien de valorar amb criteris més clars i menys subjectius que els actuals		R2/R3			R2/R3						
S'hauria de dedicar el darrer curs del grau a les pràctiques		R2/R3						R2/R3			
S'hauria de ser més exigent amb les pràctiques	R2				R2						
La gestió del pràcticum s'hauria de fer a partir d'una col·laboració estreta entre universitats, centres educatius i associacions professionals	R1				R1						
S'hauria de donar més importància a les tutories		R2/R3			R2/R3						

Taula 19. Resultats dels ítems als quals es fa referència quan es parla del pràcticum.

	R1		R2		R3		Significació estadística (<i>p</i>)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Modificar el sistema de pràctiques del grau d'Educació Primària	3,28	1,027	3,38	1,161			0,704	0,521	
El pràcticum hauria de ser més llarg i exigent	3,95	1,088	3,95	0,985			0,000	0,041	
El pràcticum hauria de dependre de les escoles o de la professió, no de la Universitat	2,50	1,104	2,51	1,139			0,180	0,042	
Seria convenient establir un sistema d'acreditació molt estricte per determinar quins centres poden acollir alumnes en pràctiques	3,69	1,081	3,58	1,160			0,001	0,122	
El pràcticum s'hauria d'iniciar el primer curs del grau	3,22	1,438	3,24	1,388			0,000	0,012	
S'hauria de cursar un pràcticum inicial el primer any de grau			3,27	1,477	3,58	1,313		0,012	0,000
Les pràctiques professionals només s'haurien de fer en escoles innovadores			2,93	1,339	2,69	1,250		0,409	0,288
S'hauria de garantir la quantitat i qualitat de les visites dels tutors als centres			4,12	0,946				0,250	
Les pràctiques s'haurien de valorar amb criteris més clars i menys subjectius que els actuals			3,55	1,024	3,65	0,899		0,330	0,037
S'hauria de dedicar el darrer curs del grau a les pràctiques			3,33	1,271	3,50	1,242		0,143	0,557
S'hauria de ser més exigent amb les pràctiques			4,15	0,975				0,514	
La gestió del pràcticum s'hauria de fer a partir d'una col·laboració estreta entre universitats, centres educatius i associacions professionals	4,28	0,784					0,827		
S'hauria de donar més importància a les tutories			3,51	1,018	3,80	0,934		0,016	0,048

Taula 20. Resultats dels ítems als quals es fa referència quan es parla del pràcticum.

En relació amb la qüestió 10:

¿què opina el professorat sobre el paper dels resultats dels estudis del GEP en el procés de provisió de places i sobre les fronteres entre la formació inicial i la permanent? i

¿opinen el mateix els coordinadors i els professors de la UIB?

Només es plantejà un ítem en relació amb cada una de les qüestions assenyalades. A les taules 21 i 22 s'assenyalen els resultats obtinguts a partir dels quals s'observa que, segons els participants:

a) No hi ha consens en la idea de valorar més els resultats dels estudis de grau, de les pràctiques i del treball de fi de grau a l'hora de concórrer a processos

de provisió de llocs de treball, encara que es valori amb una elevada puntuació (X 3,53/324 σ 0,973/1,084).

b) Difuminar les fronteres entre la formació inicial i la permanent assoleix un índex de consens mitjà en una de les dues rondes.

En una de les rondes, la idea de difuminar les fronteres entre la formació inicial i la permanent

assoleix un índex de consens mitjà (X 3,61 i σ 1,000) però els resultats de la segona ronda assenyalen que no hi ha consens (X 3,44 σ 1,136). Així i tot, però, l'ítem va obtenir un nivell d'acord elevat (X 3,61/3,44 σ 1,000/1,136).

c) No es manifesten diferències significatives en les valoracions fetes pels professors de la UIB i els coordinadors.

Presència	Nivell d'importància de les mesures per a la millora de la formació inicial o grau d'acord amb les afirmacions				Índex de consens amb la mesura o opinió				Existència de diferències significatives entre les respostes dels professors de la UIB i els coordinadors		
	Molt importants o molt d'acord	Mitjanament importants o mitjanament d'acord	Poc importants o poc d'acord	Gens importants o gens d'acord	Elevat	Mitjà	Baix	Nul	R1	R2	R3
Valorar més els resultats dels estudis de grau, de les pràctiques i del treball fi de grau a l'hora de concórrer a processos de provisió de llocs de treball		R1/R2						R1/R2			
Difuminar les fronteres entre la formació inicial i la permanent		R1/R2				R1		R2			

	R1		R2		R3		Significació estadística (p)		
	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	$\bar{x}$	σ	R1	R2	R3
Valorar més els resultats dels estudis de grau, de les pràctiques i del treball fi de grau a l'hora de concórrer a processos de provisió de llocs de treball	3,53	0,973	3,24	1,084			0,374	0,968	
Difuminar les fronteres entre la formació inicial i la permanent	3,61	1,000	3,44	1,136			0,503	0,932	

Taules 21 i 22

En relació amb la qüestió 11:

¿fins a quin punt hi ha consens entre els participants en relació amb les idees i mesures plantejades sobre la formació dels mestres?,
¿en quins dels àmbits i aspectes de la formació dels mestres hi ha més consens? i
¿en quins hi ha més divergències?

S'ha aconseguit un índex de consens en 47 ítems, el 55,95% del conjunt valorat. Els àmbits de la formació dels mestres analitzats sobre els quals hi ha més consens són el dels plantejaments didàctics i el referit a aspectes de l'alumnat.

Els dos àmbits de la formació dels mestres sobre els quals s'han plantejat qüestions als participants que han obtingut un percentatge més elevat d'ítems consensuats han estat el dels plantejaments didàctics que es fan o s'haurien de fer en aquests

estudis i sobre aspectes relacionats amb l'alumnat.

Àmbits de la formació dels mestres amb què es relacionen els ítems	Nre. d'ítems i nivell de consens			Nre. d'ítems no consensuats	Nre. d'ítems valorats
	Elevat	Mitjà	Baix		
Alumnat que ha estudiat, estudia o vol estudiar el grau d'Educació Primària	6	2	5 ¹⁴	6 35,29%	17
Professorat que imparteix o ha d'impartir docència al grau d'Educació Primària	3	2	1	5 50%	10
Plantejaments didàctics en l'àmbit del grau d'Educació Primària	7	0	0	3 ¹⁵ 30%	10
Organització dels estudis del grau d'Educació Primària	3	0	0	5 62,5%	8
Estructura del programa formatiu del grau d'Educació Primària i oferta/demanda	3	1	0	4 ¹⁶ 57,14%	7
Oferta i demanda	0	0	0	4 100%	4
El pràcticum en els estudis del grau d'Educació Primària	6	1	2 ¹⁷	5 38,46%	13
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària	4	2	1 ¹⁸	6 50%	12
Altres àmbits	1	1	0	2	3
TOTALS	33	9	8	40	84

Taula 23

14. Dos ítems obtingueren valoracions diferents en les deu rondes.

15. Un ítem va obtenir valoracions diferents en les dues rondes.

16. Dos ítems obtingueren valoracions diferents en les dues rondes.

17. Un ítem va obtenir valoracions diferents.

18. Un ítem va obtenir valoracions diferents en les dues rondes.

- S'ha obtingut un **índex elevat de consens** en 33 ítems, el 38,82% del conjunt valorat.

Els resultats del 38,82% dels ítems valorats compliren el requisit establert perquè es considera que tenen un grau de consens elevat (mitjana $< 2,6$ o $\geq 3,6$) + (desviació típica $< 1,06$).

En la primera ronda es va obtenir un índex elevat de consens en 22 dels 57 ítems, la qual cosa suposa el 38,5%.

En la segona ronda el percentatge va minvar considerablement: es va obtenir un índex elevat de coincidència en 9 dels 28 ítems nous, la qual cosa representa el 32,14%. També cal remarcar que només dos dels ítems revalorats

(és a dir, presentats en les dues primeres rondes) van obtenir un índex elevat de consens.

En la tercera ronda el percentatge encara va minvar més: dels 21 ítems presentats s'obtingué con-

sens en 2, la qual cosa representa el 9,52%.

Així doncs, en les tres rondes s'ha obtingut un consens elevat en 33 dels 84 ítems valorats, la qual cosa representa el 38,82%.

Primera ronda	Segona ronda	Tercera ronda
57 ítems valorats	63 ítems valorats: els 35 que en la primera ronda no obtingueren un índex elevat de consens més 28 de nous suggerits pels participants en la primera ronda	21 ítems valorats: aquells que no obtingueren un índex elevat de consens en rondes anteriors i que només s'havien pogut valorar en una ocasió
22 ítems aconseguiren un índex elevat de consens	9 ítems obtingueren un índex elevat de consens	2 ítems aconseguiren un índex elevat de consens

Taula 24

- S'ha obtingut un **índex mitjà de consens** en 9 ítems, el 10,71% dels valorats.

Els resultats del 10,71% dels ítems valorats compliren el requisit establert perquè es considera que tenen un índex de consens mitjà (mitjana igual o $< 2,6$ o $\geq 3,6$) + (desviació típica igual o $< 1,10$).

En la primera ronda, cinc ítems van obtenir un índex mitjà de

consens; dos en la segona i dos més en la tercera.

Primera ronda	Segona ronda	Tercera ronda
5 ítems aconseguiren un nivell mitjà de consens.	2 ítems aconseguiren un nivell mitjà de consens.	2 ítems aconseguiren un nivell mitjà de consens.

Taula 25

- S'ha obtingut un **nivell de consens baix** en 5 ítems, el 5,95% dels valorats.

Nou ítems compleixen el requisit (mitjana igual o $< 2,6$ o $\geq 3,6$) + (desviació típica igual o $< 1,20$)

Primera ronda	Segona ronda	Tercera ronda
2 ítems aconseguiren un nivell baix de consens.	7 ítems aconseguiren un nivell baix de consens.	

Taula 26

- **No s'ha obtingut consens** en 37 ítems. Això representa el 44,04% dels ítems valorats.

En relació amb la qüestió 12:

¿fins a quin punt hi ha diferències entre les respostes dels professors de la UIB i dels coordinadors de les pràctiques?,

¿en quins dels àmbits i aspectes de la formació dels mestres hi ha més consens entre ambdós grups? i

¿en quins hi ha més divergències?

En 45 ítems (el 53,57%) es manifesten diferències estadísticament significatives entre les valoracions del professorat de la UIB i les dels coordinadors. Els àmbits de

la formació dels mestres en què s'observen més diferències són: l'oferta i la demanda (en tots els ítems valorats), el professorat (en 7 dels 10 ítems valorats),

els plantejaments didàctics (en 6 dels 10 ítems) i el pla d'estudis (en 7 dels 12).

Àmbits de la formació dels mestres amb què es relacionen els ítems	Nombre total d'ítems	Nombre i percentatge d'ítems amb diferències significatives
Alumnes que han estudiat, estudien o volen estudiar el grau d'Educació Primària.	17	8 47%
Professors que imparteixen o han d'impartir docència al grau d'Educació Primària	10	7 70%
Plantejaments didàctics en l'àmbit del grau d'Educació Primària	10	6 60%
Organització dels estudis del grau d'Educació Primària	8	3 37,5%
Estructura del programa formatiu del grau d'Educació Primària i oferta/demanda	7	3 42,8%
Oferta i demanda	4	4 100%
El pla d'estudis del grau d'Educació Primària	12	7 66,6%
El pràcticum en els estudis del grau d'Educació Primària	13	7 53,8%
Altres àmbits	3	
TOTALS	84	45 53,57%

Taula 27

Referències

- Astigarraga, E. (2008). *El método Delphi* (Apunts d'assignatura). San Sebastià, Espanya, Universidad de Deusto, Licenciatura en Administración y Dirección de Empresas. Disponible a http://www.prospectiva.eu/zaharra/Metodo_delphi.pdf
- Dalkey, N.C., i Helmer, O. (1963). An experimental application of the Delphi method to the use of experts. *Management Science*, 9(3), 458-467.
- Egido, I., i López, E. (2016). Condicionantes de la conexión entre la teoría y la práctica en el Prácticum de Magisterio: Algunas evidencias a partir de TEDS-M. *Estudios sobre Educación*. 30, 217-237.
- Fernández Días, M.J., Rodríguez Montilla, J.M., i Fernández Crus, F.J. (2016). Evaluación de competencias docentes del profesorado para la detección de necesidades formativas. *Bordón. Revista de Pedagogía*, 68(2) 85-103.
- Imbernon, F. (2012). La investigación sobre y con el profesorado. La repercusión en la formación del profesorado. ¿Cómo se investiga? *Revista Electrónica de Investigación Educativa*, 14(2), 1-9.
- Landeta, J. (2002). *El método Delphi: una técnica de previsión para la incertidumbre*. Barcelona: Ariel.
- Marcelo, C. (1999). *Formación del Profesorado para el Cambio Educativo*. Barcelona. Ediciones Universitarias de Barcelona.
- Martín del Pozo, R., Fernández-Lozano, P., González-Ballesteros, M., i de Juanas, A. (2013). El dominio de los contenidos escolares: competencia profesional y formación inicial. *Revista de Educación*, 360, 363-387.
- Martín del Pozo, R., i Porlán Arizxa, R. (1999). Tendencias en la formación inicial del profesorado sobre los contenidos escolares. *Revista Interuniversitaria Formación del Profesorado*. 35, 115-128.
- Murray, J., i Hammons, J. (1995). Delphi. A versatile methodology for conducting qualitative research. *The Review of Higher Education*, 18(4), 423-436.
- Sureda-Negre, J., Oliver-Trobat, M.F, i Comas-Forgas, R. (2016). Medidas para la mejora de la formación inicial de los maestros según el profesorado de un departamento de pedagogía. *Bordón. Revista de Pedagogía*, 68(2), 155-168.
- Sureda-Negre, J., Oliver-Trobat, M.F. (Coordinadors) (2015). La formació inicial del professorat d'Educació Infantil i Primària a les Illes Balears. Estat de la qüestió i propostes per a la millora. *Dossier d'Actualitat*, n. 3. Disponible a http://pape.uib.es/sites/default/files/dossier_3_web-1BOB0.pdf
- Tejada Fernández, J., i Ruiz Bueno, C. (2013). Significación del prácticum en la adquisición de competencias profesionales que permiten la transferencia de conocimiento a ámbitos propios de la acción docente. *Profesorado. Revista de Currículum y Formación del Profesorado*, 17(3), 91-110.

Aquest dossier s'ha realitzat en el marc del projecte "La millora de la formació inicial dels mestres. La visió del professorat dels Graus d'infantil i primària de la UIB"

Investigador principal

Jaume Sureda Negre

Professors participants

Rubèn Comas Forgas
Miquel F. Oliver Trobat
Francesca Salvà Mut
Mercè Morey López
Bartomeu Mut Amengual
Aina Calvo Sastre
Pedro Mayrata Pou
Olaya Álvarez García
Antoni Ordinas Garau
Daniel Ruiz Aguilera
Joana Salazar Noguera
Antoni Bennàsar Roig
Jaume Binimelis Sebastián
Juan Frau Munar

Dossier d'Actualitat, número 4

Palma. Març de 2017

Edita: Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Director: Jaume Sureda Negre

Subdirectora: Eva Aguilar Mediavilla

Secretari: Josep Pérez Castelló

Altres Dossier d'Actualitat:

Número 1. Sobre la ràtio alumnes per aula (setembre de 2012)

Número 2. Sobre el model lingüístic escolar de les Illes Balears (abril de 2013)

Número 3. La formació inicial del professorat d'Educació Infantil i Primària a les Illes Balears. Estat de la qüestió i propostes per a la millora (maig de 2015)

Ens podeu seguir a través de Facebook: <http://www.facebook.com/DepartamentdePedagogiaAplicada>

Disseny gràfic: Ferran Sintès www.ferransintes.com

Imprimeix: Impremta ràpida Institut. Palma

Dipòsit legal: PM 600-2012

Universitat
de les Illes Balears

Departament de
Pedagogia Aplicada i
Psicologia de l'Educació

